

„Evaluace systémových a koncepčních projektů z výzev PO 3 OP VVV“

- Evaluační okruh C

4. Průběžná zpráva

Datum: 31. 1. 2021

Zpracovatel:

konsorcium společností

Evaluation Advisory CE s.r.o., Křižíkova 70b, 612 00 Brno, IČ: 25342282

Naviga 4, s.r.o. U Pekařky 484/1A, 180 00 Praha 8, IČ: 26756102

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Obsah

1	Manažerské shrnutí	6
2	Shrnutí postupu realizace a postup na další období.....	9
3	Zjištění a odpovědi na evaluační otázky	11
3.1	Úvod	11
3.2	EO C.2 Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu aktéry v podpořených obcích?.....	12
3.2.1	Vývoj parametrů.....	37
4	Závěry a doporučení.....	39
5	Zhodnocení zapracování doporučení z předchozí zprávy.....	42
6	Seznam použitých zdrojů a literatury	43
7	Příloha I: Technická zpráva s detailním popisem šetření	44
8	Příloha II: Kompletní podklady	44
9	Příloha III: Dashboard.....	44

Seznam zkratk

ASZ	Agentura pro sociální začleňování
CAWI	Metoda sběru dat – dotazování na webovém formuláři (Computer Assisted Web Interviewing)
ČR	Česká republika
EO	Evaluační otázka
IDI	Individuální řízené rozhovory
IP	Individuální projekt
IPk	Individuální projekt koncepčně zaměřený
IPo	Individuální projekt ostatní
IPs	Individuální projekt systémový
IKV	Projekt „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“
KA	Klíčová aktivita
KAP	Krajský akční plán
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
MAP	Místní akční plán
MAS	Místní akční skupina
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MPI	Místní plán inkluze
MŠ	Mateřské školy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	Nestátní nezisková organizace
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PS	Pracovní skupina
ŘO	Řídící orgán
SPSZ	Strategický plán sociálního začleňování
SZSZ	Projekt „Systémové zajištění sociálního začleňování“
SŠ	Střední školy
SVL	Sociálně vyloučené lokality
VDP	Vzdálená dílčí podpora
ZŠ	Základní školy

Seznam grafů

Graf 1: V jaké fázi je příprava Strategického plánu sociálního začleňování?	14
Graf 2: Vývoj parametru č. 1 „V jaké fázi je příprava Strategického plánu sociálního začleňování?“ ..	14
Graf 3: V jaké fázi je příprava Vstupní analýzy lokality?	15
Graf 4: Vývoj parametru č. 16 „V jaké fázi je příprava Vstupní analýzy lokality?“	15
Graf 5: V jaké fázi přípravy je Místní plán inkluze?	16
Graf 6: Vývoj parametru č. 2 „V jaké fázi přípravy je Místní plán inkluze?“	17
Graf 7: Má Vaše obec zpracovaný Místní akční plán rozvoje vzdělávání?	17
Graf 8: Vývoj parametru č. 3 „Má Vaše obec zpracovaný Místní akční plán rozvoje vzdělávání?“	18
Graf 9: Jste spokojeni s metodickou podporou ASZ při přípravě Vašich projektových záměrů / projektů?	19
Graf 10: Vývoj parametru č. 4 „Jste spokojeni s metodickou podporou ASZ při přípravě Vašich projektových záměrů / projektů?“	20
Graf 11: Jsou dle Vašeho názoru zapojeny všechny relevantní instituce do spolupráce na proměně místní vzdělávací praxe?.....	22
Graf 12: Vývoj parametru č. 5 „Jsou dle Vašeho názoru zapojeny všechny relevantní instituce do spolupráce na proměně místní vzdělávací praxe?“	23
Graf 13: Fungují dle Vašeho názoru setkávání (např. pracovní skupina pro vzdělávání / workshopy / odborné skupiny) dle předpokladu?	23
Graf 14: Vývoj parametru č. 6 „Fungují dle Vašeho názoru setkávání (např. pracovní skupina pro vzdělávání / workshopy / odborné skupiny) dle předpokladu?“	24
Graf 15: Jsou setkávání kvalitní a podnětná pro podporu a rozvoj inkluzivního vzdělávání v obci?	24
Graf 16: Vývoj parametru č. 7 „Jsou setkávání kvalitní a podnětná pro podporu a rozvoj inkluzivního vzdělávání v obci?“	25
Graf 17: Na pravidelných setkáních se zástupci škol probíhá diskuze o nastavení inkluzivního vzdělávání (informace o vzájemných aktivitách, výměna zkušenosti, sdílení problémů a jejich řešení apod.).	25
Graf 18: Vývoj parametru č. 8 „Na pravidelných setkáních se zástupci škol probíhá diskuse o nastavení inkluzivního vzdělávání (informace o vzájemných aktivitách, výměna zkušenosti, sdílení problémů a jejich řešení apod.)“	26
Graf 19: Podařilo se Vám na pracovní skupině sdílet či ujasnit si potřeby v oblasti inkluzivního vzdělávání?	26
Graf 20: Vývoj parametru č. 9 „Podařilo se Vám na pracovní skupině sdílet či ujasnit si potřeby v oblasti inkluzivního vzdělávání?“	27
Graf 21: Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI dle plánu?	28
Graf 22: Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI v dostatečné míře?	28
Graf 23: Vývoj parametru č. 10 „Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI dle plánu?“ ..	29
Graf 24: Vývoj parametru č. 11 „Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI v dostatečné míře?“	29
Graf 25: Jsou finanční prostředky, které jsou ve Vaší obci dostupné na inkluzivní vzdělávání, dostatečné?	30
Graf 26: Vývoj parametru č. 12 „Jsou finanční prostředky, které jsou ve Vaší obci dostupné na inkluzivní vzdělávání, dostatečné?“	30
Graf 27: Daří se školám ve Vaší obci směřovat k inkluzivnímu vzdělávání?.....	31

Graf 28: Vývoj parametru č. 13 „Daří se školám ve Vaší obci směřovat k inkluzivnímu vzdělávání?“ ..	32
Graf 29: Podařilo se díky projektu změnit ve Vaší obci postoje relevantních aktérů k problematice inkluzivního a kvalitního vzdělávání?	32
Graf 30: Vývoj parametru č. 14 „Podařilo se díky projektu změnit ve Vaší obci postoje relevantních aktérů k problematice inkluzivního a kvalitního vzdělávání?“	33
Graf 31: Daří se školám ve Vaší obci zapojovat děti ze SVL?	33
Graf 32: Vývoj parametru č. 15 „Daří se školám ve Vaší obci zapojovat děti ze SVL?“	34
Graf 33: Víte o tom, že se plánuje/připravuje evaluace dopadu projektu IKV?	35
Graf 33: V jaké fázi je plánování/příprava Hodnotící zprávy o dopadu projektu pro Vaši lokalitu?? ...	35
Graf 34: Vývoj parametru č. 17 „Víte o tom, že se plánuje/připravuje evaluace dopadu projektu IKV“	36
Graf 35: Vývoj parametru č. 18 „V jaké fázi je plánování/příprava Hodnotící zprávy o dopadu projektu pro Vaši lokalitu?“	36
Graf 36: Hodnoty parametrů v roce 2017, 2018, 2019 a 2020 (kategorie 1 značí ideální stav, čím vyšší číslo, tím horší hodnocení)	37

1 Manažerské shrnutí

Hodnocení evaluačního okruhu C – individuální projekt systémový „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“ (IKV) je součástí evaluace systémových a koncepčních projektů z výzev PO 3 OP VVV, která byla zahájena na jaře r. 2017. Předkládaná průběžná zpráva této evaluace vychází z šetření realizovaného zpracovatelem na podzim 2020 a reflektuje situaci projektu ke konci roku 2020.

Projekt je v poslední třetině své realizace (54 měsíců z celkem plánovaných 70), proplaceno je 125 mil. Kč z celkových způsobilých výdajů projektu. V souladu s časovým harmonogramem naplnění dílčího výstupu byly již vykazány dokumenty Evaluační manuál a Analýza segregace škol z pohledu sociálního vyloučení.

Do konce 17. monitorovaného období (7-9/2020) bylo celkem vykazáno 39 Místních plánů inkluze, 53 Vstupních analýz lokalit, 53 pracovních skupin na podporu IKV, 44 komunikačních strategií, Evaluační manuál a Analýza segregace škol z pohledu sociálního vyloučení. Realizováno bylo 88 odborných workshopů a 27 veřejných setkání.

V rámci této Průběžné zprávy je řešena pouze jedna evaluační otázka – je **zjišťován průběžně vnímaný přínos projektu aktéry v podpořených obcích**. Vyhodnocováno bylo plnění dílčích cílů a naplňování hlavního cíle projektu, tedy dosáhnout uplatnění principů inkluzivního a kvalitního vzdělávání na participativním základě a vytvořit podmínky pro dlouhodobé udržení a rozvoj opatření vzniklých v průběhu projektu na lokální úrovni. Hodnocení bude probíhat ještě v roce 2022. Hodnoceno bylo celkem 18 nastavených parametrů, aby bylo možné kvantifikované srovnání hodnot s ostatními roky. Realizováno bylo 33 rozhovorů pro zjištění postojů aktérů v 11 spolupracujících lokalitách. Níže uváděné informace o podílech respondentů vychází ze zmíněného základu 33 respondentů.

V žádném z parametrů **nebyl zaznamenán výrazný odklon oproti očekávání, sledované činnosti ASZ jsou vykonávány**. Hodnoty parametrů jsou v čase stabilní (liší se maximálně o několik desetin bodu). Nejvýraznější kladný posun oproti dřívějším šetřením zaznamenaly parametry, na které mají aktivity ASZ přímý vliv, tedy schvalování dokumentů (SPSZ a MPI). Naopak pravidelně dochází téměř ve všech letech ke zhoršování parametrů „Činnost ASZ“, „Fungování jednání“, „Realizace MPI“ a „Hodnotící zprávy dopadu projektu v lokalitách“ – u posledně jmenovaného byla zjištěna nejen nízká informovanost aktérů v lokalitách, ale především zpoždění v samotné přípravě zpráv. V rámci evaluace bylo tedy **definováno doporučení na posílení personálních kapacit a zlepšení managementu přípravy Hodnotících zpráv v lokalitách ze strany realizátora projektu**.

Strategické dokumenty (Strategický plán sociálního začleňování (SPSZ) a Místní plán inkluze (MPI)) jsou většinou schváleny zastupitelstvem obce, což uvedlo v rozhovorech 61 % z 33 respondentů šetření v případě SPSZ a 55 % u MPI. Oproti minulým šetřením vzrostl podíl respondentů, kteří neuměli na otázky ohledně stavu přípravy dokumentů odpovědět – od respondentů často zaznívá, že jim dokumenty splývají, od schválení dokumentu také již často uplynula delší doba a respondenti si nebyli jisti, o který dokument se jedná. Největší přehled o rozpracovanosti mají i nadále především zástupci obcí, u zástupců škol se nevyjádřila polovina respondentů.

Respondenti se většinou shodují, že MPI vznikl bez problémů. Samotné naplňování – realizace aktivit a opatření MPI dle plánu a v dostatečné míře – je přibližně polovinou respondentů hodnoceno jako (alespoň částečně) úspěšné, třetina respondentů ovšem nemá o plánu žádné informace. Nejvíce negativních ohlasů na realizaci MPI zaznává z řad zástupců škol, zástupci obcí často uvádějí, že plány by byly plněny nebýt epidemiologické situace, zavřených škol a omezeného setkávání.

I letošní šetření potvrdilo, že zapojení obcí do existujících Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání je velmi intenzivní (zapojení obce dle 82 % respondentů). Povědomí o tomto dokumentu je vůbec největší ze všech zkoumaných dokumentů.

Dochází k mírnému poklesu v celkové spokojenosti s činností ASZ – důvodem je přesun činnosti do jiných oblastí, pandemie koronaviru i menší intenzita spolupráce (po úvodním zapojení všech aktérů do pracovních skupin a přípravy strategických dokumentů se činnost ASZ dále věnuje spíše menšímu počtu – ale zato aktivních – klíčových aktérů, například při přípravě projektů). S metodickou podporou ASZ jsou častěji spokojeni zástupci obcí (73 % alespoň částečně spokojených) než zástupci škol (pod 30 %). Komunikace s aktéry mimo obec po vytvoření dokumentů polevuje (resp. se přesunuje do oblasti metodické podpory pro přípravu konkrétních projektů, vzdělávání apod.), což lze pozorovat na nárůstu respondentů, kteří neumí činnost ASZ posoudit (27 % všech respondentů, ovšem výhradně respondenti ze školství či organizací pracujících s dětmi a mládeží). Svůj vliv na zhoršení parametru měl také fakt, že dvě lokality z 11 neuspěly při podávání svého projektu (tedy 18 % respondentů), což se negativně (ač částečně neprávem) odrazilo v hodnocení tohoto parametru. Většina respondentů neuvádí žádné konkrétní výtky k činnosti ASZ. Opravdu kritické hlasy zaznívají jen směrem k přípravě projektů, a především při neúspěchu projektu se tak nespokojenost promítá směrem k činnosti ASZ. Za relevantní lze považovat výtky několika jednotek respondentů, že s nimi ASZ po neúspěchu podávaného projektu nekomunikovala, nesnažila se vysvětlit či opravit chyby, poskytnout zpětnou vazbu apod.

Stále zůstává v platnosti, že nejčastějšími realizátory projektů jsou obce, za nimi NNO a ve školách se jen velmi málo projektů realizuje v rámci KPSVL (školy realizují projekty spíše s využitím Šablon nebo MAP). Tomuto rozdělení odpovídá často i tón odpovědi respondentů a informovanost i spokojenost s metodickou podporou ASZ při podávání projektů. Respondenti z řad zástupců měst, kteří projekty realizují nejčastěji, si spolupráci často chválí.

Spolupráce na místní úrovni většinou funguje (zapojení relevantních institucí, fungování jednání, kvalita jednání, průběh diskuze, sdílení potřeb), pracovní skupiny jsou organizovány v souladu s nastaveným plánem, i když v současné době s menší frekvencí. Při hodnocení fungování spolupráce a pracovních skupin hodnotí respondenti zapojení aktérů, diskusi, kvalitu spolupráce a nasazení místních aktérů jako intenzivnější na samotném začátku. Hlavní cíl pracovních skupin – sepsání MPI – byl v lokalitách již splněn a frekvence setkávání i účelnost ztrácí svůj hlavní smysl. Po vytvoření dokumentů či naplňování projektů již intenzita setkávání a zájem aktérů o společnou činnost postupně polevuje. Svůj vliv na tento stav má ale i aktuální pandemie koronaviru, vč. nemožnosti se osobně setkávat.

Hodnocení dostatečnosti finančních prostředků je v čase stabilní, podíl kladných i záporných odpovědí je víceméně vyrovnaný. Někteří aktéři zdůrazňují, že i když jsou finanční prostředky často dostatečné, nejsou vždy správně zacílené.

Respondenti se shodují na tom, že jsou podnikány kroky ke směřování k inkluzivnímu vzdělávání, ale často se různí jejich pohled na úspěch těchto kroků – ten totiž do velké míry závisí na individuálních podmínkách (stejně výsledky mohou být mj. aktéry zastupujícími různé instituce vnímány různě). Mezi aktéry přetrvává jistá nedůvěra k inkluzivním opatřením (zmiňován např. negativní vliv na vzdělávání ostatních žáků), často ale uznávají, že jistý pokrok lze pozorovat. U respondentů z řad zástupců škol je nutné vnímat jejich aktuální situaci – značnou část energie ředitelů i učitelů odčerpávala od inkluze vládní opatření a nutnost se neustále přizpůsobovat nové situaci. Často zmiňovaný problém je přerušení mimoškolních aktivit kvůli vládním opatřením – zaznívají obavy, že může dojít ke ztrátě dosavadního pokroku, mj. kvůli nedostatečnému kontaktu s rodiči žáků.

Parametr hodnotící změnu postojů relevantních aktérů k problematice inkluzivního a kvalitního vzdělávání – i přes nepříznivé podmínky způsobené epidemií – vykázal mírný pokles hodnoty a tedy zlepšení postojů relevantních aktérů k problematice inkluze v obcích.

60 % respondentů je toho názoru, že školám se dobře nebo částečně daří zapojovat děti ze SVL, tyto výsledky se však značně liší mezi jednotlivými oblastmi a závisí na mnoha faktorech. Začleňování dětí ze SVL s sebou podle některých respondentů nese riziko vzniku segregovaných škol, často je podle respondentů problém sehnat asistenty pedagogů a většinou se školy potýkají s nezájmem dětí i jejich rodin.

Dílčí cíl 6 projektu (zajistit evaluaci dopadu projektu) je dle plánu na tuto evaluaci zastoupen třemi parametry. Téměř 80 % respondentů označilo Vstupní analýzu jejich lokality jako finalizovanou, její vznik byl ve většině případů bezproblémový. Respondenti jsou často do přípravy Vstupní analýzy zapojeni (sběr dat, rozhovory, dodání podkladů) a proto je jejich povědomí o tomto dokumentu také vysoké.

Alespoň obecné informace o plánované souhrnné evaluaci dopadu projektu IKV má pouze 15 % respondentů, což je výrazný propad ve srovnání s 35 % o rok dříve. Nejvyšší informovanost je mezi zástupci obcí. Odpovědi respondentů lze ovšem vysvětlit spíše realitou projektu než jejich neznalostí. Souhrnná evaluace projektu bude zpracována externí společností, aktuálně je v přípravě zadávací dokumentace této evaluace. Příprava evaluace tedy probíhá prozatím pouze v úzkém kruhu pracovníků (především evaluátorů) z ASZ, klíčoví aktéři nebyli prozatím systematicky informováni či zapojeni.

Znalost Hodnotící zprávy o dopadu projektu pro danou lokalitu je ještě menší, pouze 9 % respondentů bylo schopno na otázku odpovědět, ostatní neumí posoudit. Zaznamenaný propad v informovanosti je opět pochopitelný – v lokalitách zařazených do letošního šetření (dle informací z ASZ) evaluační práce ještě nezačaly. Příprava evaluačních zpráv v lokalitách nabírá zpoždění. První Hodnotící zprávy lokalit měly být zpracovány již na podzim 2019, reálně jsou první evaluace v lokalitách hotové až koncem roku 2020. Nejen z pohledu odpovědí aktérů, ale celkově pro naplnění projektových aktivit, je vhodné se na dodržení harmonogramu této aktivity blíže zaměřit, aby byly včas dokončeny všechny výstupy projektu IKV.

2 Shrnutí postupu realizace a postup na další období

Následující kapitola obsahuje stručný souhrn realizovaných šetření v rámci hodnocení projektu IKV za rok 2020. Detailnější popis jednotlivých šetření je obsahem Přílohy I – Technické zprávy. Dále je uváděno stručné shrnutí postupu realizace v rámci dalšího období (vč. případných doporučení pro úpravu metodologie i pro další zprávy).

Za rok 2020 (v rámci 4. Průběžné zprávy) byla hodnocena následující evaluační otázka:

- EO C.2 Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu aktéry v podpořených obcích?

Postup realizace – realizovaná terénní šetření

Část	Typ šetření	Respondenti (typ, počet)	Termín šetření	EO
C	IDI	33 aktérů z 11 obcí spolupracujících s ASZ (doplněno čtyřmi rozhovory s lokálními konzultanty)	Září – prosinec 2020	C.2

Shrnutí postupu na další období

1. Poslední fází evaluace je Závěrečná zpráva, která bude odevzdána 31. 8. 2022.
2. V Závěrečné zprávě bude opět vyhodnocena evaluační otázka C.2 (*Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu aktéry v podpořených obcích?*), jejíž metodologie byla nastavena se zadavatelem na podzim 2017 a doplněna o parametry a otevřené otázky týkající se dílčího cíle 6 (zajistit evaluaci dopadu aktivit realizovaných v rámci projektu) v roce 2018. V průběhu terénního šetření a zpracování výsledků se nevyskytly závažnější problémy indikující nutnost změny nastavené metodiky, šetření bude opakováno pro Závěrečnou zprávu – a to pro zbývajících 3 obce (ty, které byly přidány v roce 2019 a byly tedy navštíveny teprve dvakrát). Předpokládaný termín realizace šetření je zima 2021/jaro 2022. Do závěrečné zprávy bude vytvořeno celkové shrnutí EO C.2.
3. V rámci Závěrečné zprávy budou vyhodnoceny také evaluační otázky C.3 (*Jaké je povědomí realizátorů projektu o komplementárních aktivitách vytvářených v jiných IP a IPk?*) a C.5 (*Jakým přínosem byla realizačním týmům projektů Metodika pro vnitřní evaluaci projektů?*). Tyto otázky byly nastaveny v roce 2017 a byly hodnoceny také pro 3. Průběžnou zprávu za rok 2019. Šetření proběhlo bez komplikací. Otázky budou řešeny opět v roce 2022 pro Závěrečnou zprávu, a to na základě nastavené metodologie. Předpokládaný termín realizace šetření je zima 2021/jaro 2022.
4. Pro Závěrečnou zprávu bude vyhodnocena také evaluační otázka C.4 (*Jaké jsou nezamýšlené a další dopady u hodnocených projektů?*), jejíž metodologie byla nastavena a odsouhlasena ve Vstupní zprávě (níže je představen plánovaný souhrn metod pro řešení EO dle Vstupní zprávy).

Předpokládaný termín realizace šetření je podzim 2021 – jaro 2022. V případě pokračující epidemie a omezujících vládních nařízení bude pro metody vyžadující osobní setkávání se zadavatelem vyjednána úprava metodologie.

Souhrn metod využitých při řešení EO C.4:

Proměnná	Metoda	Zdroj	Vzorek
Dopady realizovaných intervencí	Desk research, Teorie změny (analýza dat - doplňkově)	Vstupní analýzy místních vzdělávacích sítí, Zprávy o realizaci projektu, Sebehodnotící zprávy, Hodnotící zprávy o dopadu projektu v lokalitách	Obce vybrané pro realizaci případových studií – jejich všechny relevantní dokumenty
Ověření a doplnění zjištěných dopadů realizovaných intervencí	Terénní šetření – případové studie, Teorie změny	Obce vybrané pro realizaci případových studií	Bude určeno ve spolupráci s příjemcem (první část – 3.Q 2017)
Kauzality, které vedly k nezamýšleným dopadům	Syntéza	Výstupy kroků výše	

I tato Závěrečná evaluace bude naplňovat stanovené cíle evaluace:

- průběžně kvalitativně a kvantitativně vyhodnocovat do jaké míry hodnocené projekty a výzvy naplňují své stanovené cíle
- vyhodnocovat do jaké míry hodnocené projekty přispívají k naplňování komplexního koncepčního řešení akce KLIMA
- poskytnout ŘO OP VVV a realizátorům IPs a IPk zpětnou vazbu a doporučení týkající se realizace projektů, a to včetně přenosu informací z praxe do systémového řešení a zpět.

V rámci evaluace budou i nadále uplatňovány zásady transparentnosti a principy 3E (účelnost, účinnost a hospodárnost).

3 Zjištění a odpovědi na evaluační otázky

3.1 Úvod

Stav implementace projektu

Individuální systémový projekt „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“ (IKV) je v poslední třetině své realizace (54¹ měsíců z celkem plánovaných 70) – probíhá od 1. 7. 2016 a je plánován do 30. 4. 2022. Celkové způsobilé výdaje projektu jsou 201 mil. Kč, přičemž k 30. 9. 2020² je proplaceno 125 mil. Kč, tedy více než polovina všech prostředků.

Podle plánu plnění indikátorů (Příloha č. 2 žádosti o podporu) měl být do konce roku 2017 finalizován první dílčí výstup projektu Evaluační manuál, který byl tedy předložen v 6. Zprávě o realizaci ze dne 29. 1. 2018³. Do konce 17. monitorovaného období (7-9/2020)⁴ bylo celkem vykázáno 39 Místních plánů inkluze, 53 Vstupních analýz lokalit, 53 pracovních skupin na podporu IKV, 44 komunikačních strategií, 1 Evaluační manuál a Analýza segregace škol z pohledu sociálního vyloučení. Realizováno bylo 88 odborných workshopů a 27 veřejných setkání.

¹ Od 1.7.2016 do 31.12.2020

² Informace z nejaktuálnější, poslední schválené Žádosti o platbu (za 17. monitorovací období)

³ Nicméně naplnění cílové hodnoty indikátoru 54902 (Počet národních systémů nebo jejich složek), který projekt IKV v souladu s plánem plnění indikátorů vykáže, je předpokládáno až k datu 30. 4. 2022 – vykázaný dokument se tedy do hodnoty indikátoru zatím nepromítl.

⁴ Informace z nejaktuálnější, poslední schválené Zprávě o realizaci (za 17. monitorovací období)

3.2 EO C.2 Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu aktéry v podpořených obcích?

Cílem této evaluační otázky je průběžně a nezávisle vyhodnocovat plnění dílčích cílů a naplňování hlavního cíle projektu – tedy dosáhnout uplatnění principů inkluzivního a kvalitního vzdělávání na participativním základě a vytvořit podmínky pro dlouhodobé udržení a rozvoj opatření vzniklých v průběhu projektu na lokální úrovni. Evaluační otázka se soustředí na všech 6 dílčích cílů projektu.

Evaluační otázka je řešena sérií opakujících se individuálních rozhovorů, přičemž celkem mají být dle zadávací dokumentace provedeny rozhovory ve 30 lokalitách, v každé z nich opakovaně třikrát, v periodicitě 12 měsíců. Lokality vstupovaly do šetření postupně, dle toho, jak byla uzavírána spolupráce lokalit s ASZ. Šetření k hodnocení této evaluační otázky bylo zahájeno v roce 2017, do šetření vstoupilo 19 lokalit a toto šetření sloužilo k zjištění baseline hodnot, ke kterým se budou následující šetření vztahovat. V roce 2018 bylo navštíveno 27 lokalit a v roce 2019 to bylo 30 lokalit. V roce 2020 se jednalo již o čtvrtý ze série sběru dat, a proto je analýza obohacena o srovnání vývoje sledovaných parametrů v čase. Navštíveno bylo 11 lokalit.

Hodnocení bude nadále probíhat v roce 2022 a jeho výsledky a celkové shrnutí budou součástí Závěrečné zprávy.

Hodnocení probíhalo formou terénního šetření přímo v obcích, realizovány byly polostrukturované rozhovory v 11 obcích, přičemž v každé z obcí byli osloveni 3 respondenti, se kterými bylo následně provedeno celkem 33 rozhovorů⁵. Aby bylo možné dále v textu porovnávat odpovědi jednotlivých aktérů, byli tito rozděleni do následujících skupin:

- **Školství:** ředitelé škol a školských zařízení, pracovníci škol a školských zařízení.
- **Město/obec:** starostové a úředníci místních samospráv,
- **Organizace pracující s dětmi a mládeží:** zástupci organizací působících ve vzdělávání, poradenských zařízení, středisek výchovné péče, orgánů sociálně právní ochrany dětí, zástupci sdružení rodičů.

Prezentované výsledky vychází ze získaných odpovědí 33 jednotlivých respondentů.

Terénní šetření bylo zaměřeno na hodnocení jednotlivých oblastí spolupráce ASZ s obcemi, tedy na hodnocení prvních pěti dílčích cílů projektu a dále na procesní dílčí cíl 6 (zajistit evaluaci dopadu aktivit realizovaných v rámci projektu). Definováno bylo 18 parametrů, které navazují na výše uvedené cíle. Každý parametr má přitom definovaných 4-5 kategorií (tedy možných odpovědí), aby bylo možné kvantifikované srovnání hodnot v čase. Tyto parametry jsou ovšem doplněny o další podotázky (s možností otevřené odpovědi) tak, aby bylo možné lépe pochopit, z jakého důvodu zvolili respondenti u jednotlivých parametrů danou kategorii a doplnit tak parametry slovními komentáři.

⁵ Vzhledem pandemii koronaviru, která se promítla mj. do terénního šetření, byla mezi Zadavatelem a Dodavatelem uzavřen Zápis o dohodě, který umožnil Dodavateli realizovat některé rozhovory telefonicky. Touto formou bylo realizováno celkem 8 rozhovorů. V souladu se Zápisem o dohodě byly tyto telefonické rozhovory navíc doplněny o čtyři telefonické rozhovory s lokálními konzultanty.

Schéma: Návaznost dílčích cílů na stanovené parametry šetření

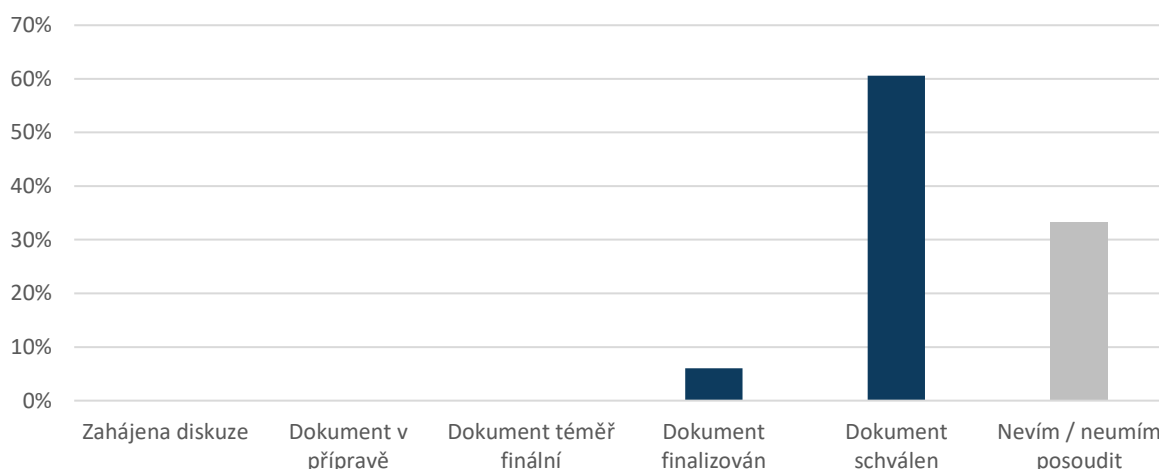
Dílčí cíle projektu	Názvy parametrů								
1 Vybudovat kapacity pro podporu v oblasti inkluzivního vzdělávání v územích se SVL	(2) MPI	(6) Fungování jednání	(7) Kvalita jednání	(8) Průběh diskuze o nastavení inkl. vzdělávání	(9) Sdílení potřeb				
2 Podpořit změnu postojů aktérů v obcích k inkluzivnímu vzdělávání	(6) Fungování jednání	(7) Kvalita jednání	(8) Průběh diskuze o nastavení inkl. vzdělávání	(9) Sdílení potřeb	(5) Zapojení relevantních institucí	(12) Fin. prostředky v obci na inkl. vzdělávání	(13) Směřování škol k inkluzivnímu vzdělávání	(14) Změna postojů	(15) Zapojování dětí ze SVL do škol
3 Podpořit komunikaci, spolupráci a sdílení zkušeností dobré praxe v inkluzivním vzdělávání v rámci obcí	(6) Fungování jednání	(7) Kvalita jednání	(8) Průběh diskuze o nastavení inkl. vzdělávání	(9) Sdílení potřeb	(5) Zapojení relevantních institucí				
4 Poskytnout v zapojených obcích podporu při formulaci potřeb a cílů v oblasti inkluzivního vzdělávání	(2) MPI	(1) SPSZ	(3) MAP vzdělávání	(4) Metodická podpora ASZ					
5 Podpora při tvorbě projektových záměrů a jejich realizace	(4) Metodická podpora ASZ	(10) Realizace MPI dle plánu	(11) Realizace MPI v dostatečné míře						
6 Zajištění evaluace dopadu aktivit projektu	(16) Vstupní analýza lokality	(17) Evaluace dopadu projektu IKV	(18) Hodnotící zpráva o dopadu projektu pro lokalitu						

Strategický plán sociálního začleňování (SPSZ)

V otázce zpracování SPSZ odpovědělo 61 % respondentů, že dokument byl již schválen, 6 % uvedlo, že dokument byl finalizován⁶. Oproti minulým šetření vzrostl podíl respondentů, kteří neuměli na otázku odpovědět (z 16 % v roce 2018 na současných 33 %), od schválení dokumentu již často uplynula delší doba, respondenti se vyjadřovali, že nemají přesný přehled o stavu jednotlivých dokumentů či si nebyli jisti, o který dokument se jedná („Je toho strašně moc, já už nevím, který plán je který.“). Svůj vliv má také vyšší podíl respondentů z obcí ve VDP, kde tento plán nevznikal (z 11 oslovených obcí byly 2 obce ve VDP, tedy 18 % respondentů).

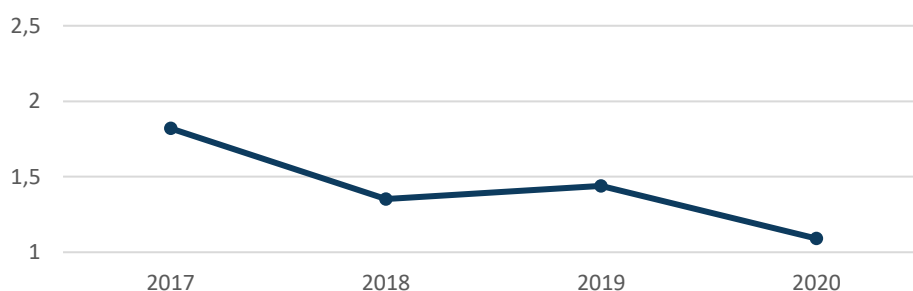
Graf 1: V jaké fázi je příprava Strategického plánu sociálního začleňování?

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Díky opakování šetření v obcích je možné longitudinálně zhodnotit vývoj v dosahování změny v rámci daného parametru (čím nižší číslo, tím lepší výsledek, podrobněji viz kapitola 3.2.1). Graf níže znázorňuje vývoj parametru 1 – SPSZ.

Graf 2: Vývoj parametru č. 1 „V jaké fázi je příprava Strategického plánu sociálního začleňování?“

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–5, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

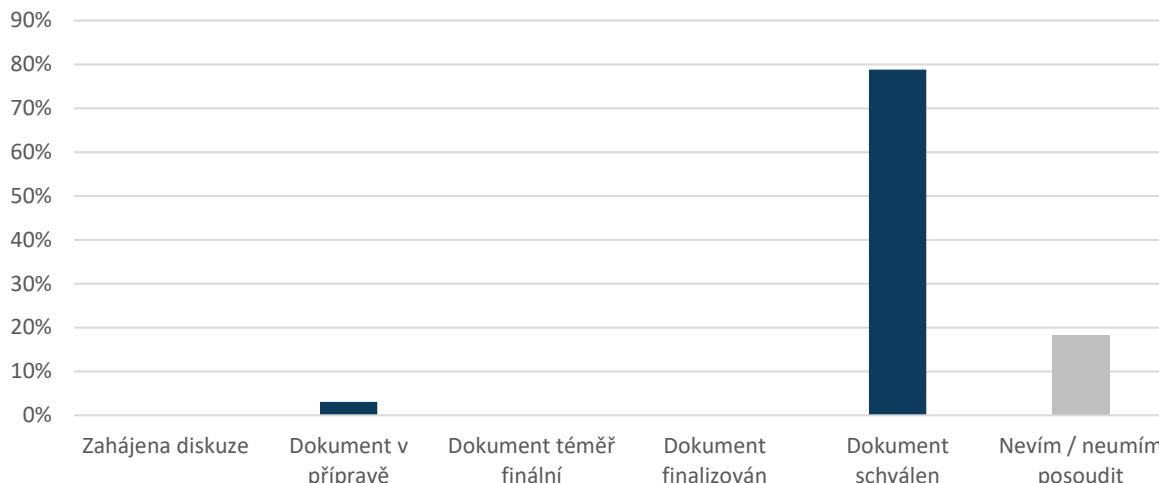
Při hodnocení vývoje parametru lze pozorovat jasné zlepšení s tím, jak jsou jednotlivé strategické plány v rámci spolupráce ASZ s obcemi postupně schvalovány.

⁶ Dle informací ze 17. ZoR byl SPSZ vykázan jako výstup v 8 z 11 navštívených lokalit, tedy 73 %. Další 2 obce byly ve VDP a SPSZ v nich tedy nevznikal.

Vstupní analýza lokality (VA)

Hotovou a schválenou VA označilo téměř 80 % respondentů⁷, nejvíce zástupci obcí. Respondenti, kteří na otázku neuměli odpovědět byli nejčastěji z oblasti školství (4 z 11 respondentů).

Graf 3: V jaké fázi je příprava Vstupní analýzy lokality?

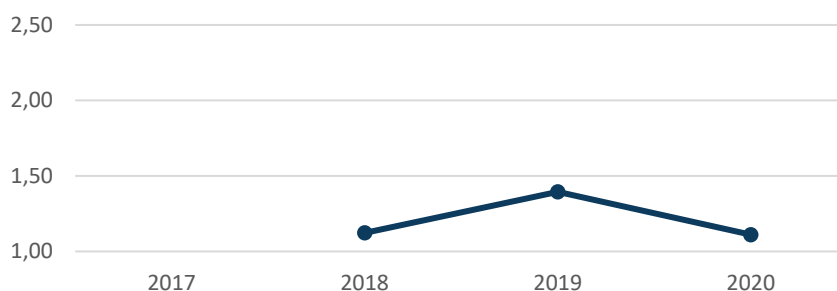

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Respondenti uvádějí, že na přípravě VA spolupracovali (často uváděno zástupci škol), či že se účastnili sběru dat formou rozhovorů či dodáním potřebných podkladů. Probíhaly pracovní schůzky, porady ředitelů apod. Dle jednoho z respondentů byly „vyskytnuvší se problémy řešeny operativně a bezodkladně“. Respondenti často uvádějí, že se jedná o dokument schválený již před delší dobou. Jeho přípravu hodnotí všichni kladně a bezproblémově („Zapojil jsem se jako respondent, z mého pohledu to bylo dobře uchopeno.“).

Sběr dat k parametru Vstupních analýz lokality byl zahájen až v roce 2018, proto jsou data níže zobrazena až od roku 2018.

Graf 4: Vývoj parametru č. 16 „V jaké fázi je příprava Vstupní analýzy lokality?“

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–5, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

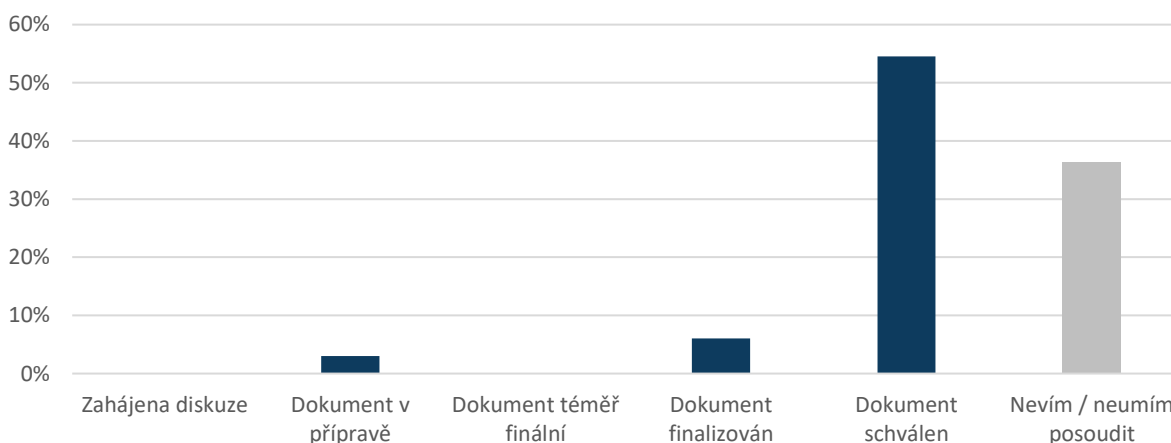
⁷ Dle informací ze 17. ZoR byla VA vykázána jako výstup v 8 z 11 navštívených lokalit, tedy 73 %. Další 2 obce byly ve VDP, Vstupní analýzy v nich vznikly, ale nebyly vykážány jako klíčové výstupy pro naplnění indikátorů v ZoR.

I tento parametr se udržuje na velmi nízkém čísle, které značí úspěšné dokončování vytyčeného cíle – tedy přípravy Vstupní analýzy lokality a jelikož respondenti byli do přípravy tohoto dokumentu často zapojení (jako účastníci pracovních skupin, respondenti, při dodávání dat), je také vysoké jejich povědomí o tomto dokumentu.

Místní plán inkluze (MPI)

Přes polovinu respondentů potvrdilo, že MPI byl v případě jejich lokality již schválen, což je stejně jako v loňském šetření⁸. Pouze 3 respondenti uvedli jiný stav přípravy dokumentu (a ve všech případech se jednalo spíše o jejich neznalost situace, dokument byl v jejich obcích již schválen). Oproti 3. Průběžné zprávě výrazněji přibýlo respondentů, kteří neuměli fázi přípravy dokumentu vyhodnotit (ze 17 % v loňském šetření na 36 % letos), což je opět způsobeno vyšším podílem respondentů z obcí s VDP, kde tento plán nemusel nevznikat, resp. měl jinou podobu. Největší přehled o rozpracovanosti mají i nadále především zástupci obcí, u zástupců škol se k MPI nevyjádřila polovina respondentů. Dle jednoho respondenta je to způsobeno tím, že školy nejsou většinou realizátory projektů, a proto nemusí s dokumenty pracovat.

Graf 5: V jaké fázi přípravy je Místní plán inkluze?

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

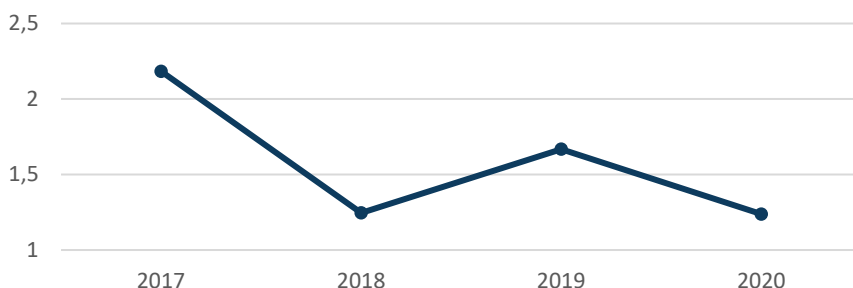
Respondenti uváděli, že byli do přípravy zapojeni – byli součástí pracovních skupin, připravovali podklady, zasílali připomínky či kontrolovali finální podobu dokumentu. Respondenti se shodují, že zapojení byli všichni relevantní aktéři, nebo jim alespoň byla účast nabídnuta (v jednom případě aktéři prý této možnosti příliš nevyužili, a tak město spolupracovalo jen s těmi, které zřizuje – tedy MŠ a ZŠ). V obcích se často chystají revize dokumentu či je již revize hotová.

Jedna z respondentek uvedla, že jí vadí, že „*ASZ striktně odděluje OPZ a OP VVV, protože to, dle mého názoru, spolu velice úzce souvisí*“. Jiný z aktérů (z oblasti školství) shrnul své poznatky k MPI následovně: „*Obecně pro školy je největší problém získat finance na speciální pedagogy a školní*

⁸ Dle informací ze 17. ZoR byl MPI vykázan jako výstup v 9 z 11 navštívených lokalit, tedy 82 %. V jedné obci vznikla jiná varianta tohoto plánu (obec ve VDP – vznikl tedy Plán podpory). Pouze v jedné z obcí nebyl MPI dle 17. ZoR vykázan.

psychology. Plán sice tyto potřeby popisuje, ale nedává řešení. Asi nebudu hovořit jen za sebe, že právě absence řešení našich nejpalčivějších problémů vyvolává velkou nedůvěru v podobné dokumenty. Neustále se dokola mapuje situace, ale skutek utek.“⁹

Graf 6: Vývoj parametru č. 2 „V jaké fázi přípravy je Místní plán inkluze?“

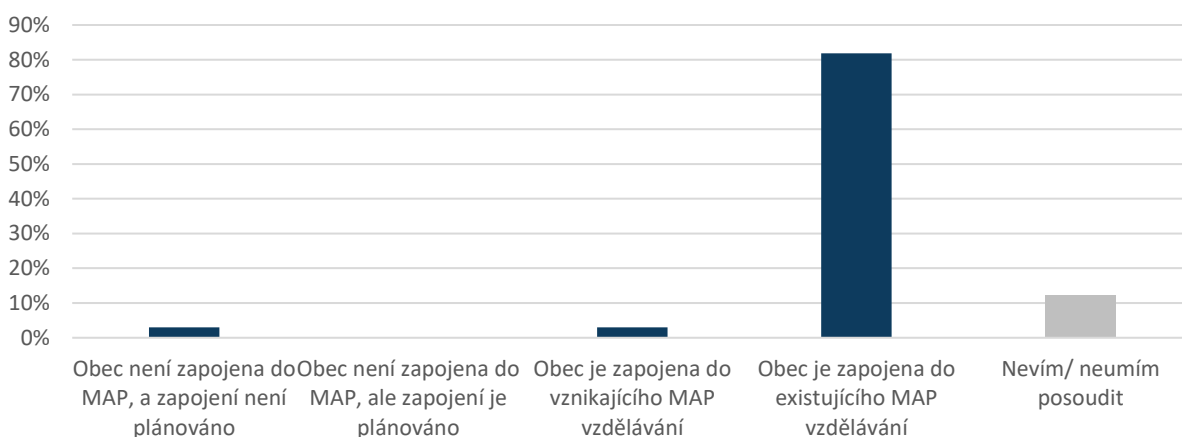
Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–5, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Tento parametr vykazuje zlepšení oproti prvnímu šetření v roce 2017, nízké číslo značí úspěšné dokončování vytyčeného cíle – tedy přípravy Místního plánu inkluze ve většině obcí.

Místní akční plán (MAP)

Přes 80 % respondentů se vyjádřilo, že jejich obec je zapojena do existujícího MAP, což je srovnatelný podíl jako u předchozí zprávy. Obdobné je i rozložení ostatních odpovědí. Povědomí o tomto dokumentu je vůbec největší ze všech zkoumaných – odpověď „nevím“ zvolilo pouze 12 % respondentů.

Graf 7: Má Vaše obec zpracovaný Místní akční plán rozvoje vzdělávání?

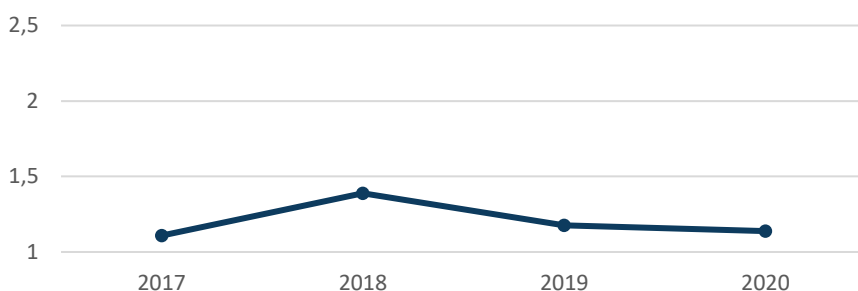
Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

⁹ Šablony pro ZŠ i jednotkové náklady v rámci výzvy 02_19_075 zřízení těchto pozic umožňují a finančně je zastřešují. Jedná se tedy buď o neznalost respondenta, nebo reaguje na situace, kdy školy na tyto finance nedosáhnou z důvodu nedostatku financí apod.

Většina respondentů se shodla na tom, že jejich obce jsou zapojeny do MAP, řada obcí pak již připravuje či realizuje MAP II (či připravují MAP III). V některých případech byla příprava aktualizace MAP přerušena příchodem pandemie a zatím není jasné, jak bude dále pokračovat.

Naprostá většina respondentů považuje fungování MAP za bezproblémové, MAPy jsou využívány velmi aktivně, jsou do nich zapojeny nejen školy ale i široká škála dalších institucí („Účastní se lidé na všech možných pozicích týkajících se školství. Neopomenutelná je i spolupráce s kulturními organizacemi, divadly a neziskovými organizacemi.“). Jediné stížnosti zaznívají směrem k situaci s pandemií koronaviru, kdy se některá jednání zastavila či probíhají omezeně online formou.

Graf 8: Vývoj parametru č. 3 „Má Vaše obec zpracovaný Místní akční plán rozvoje vzdělávání?“

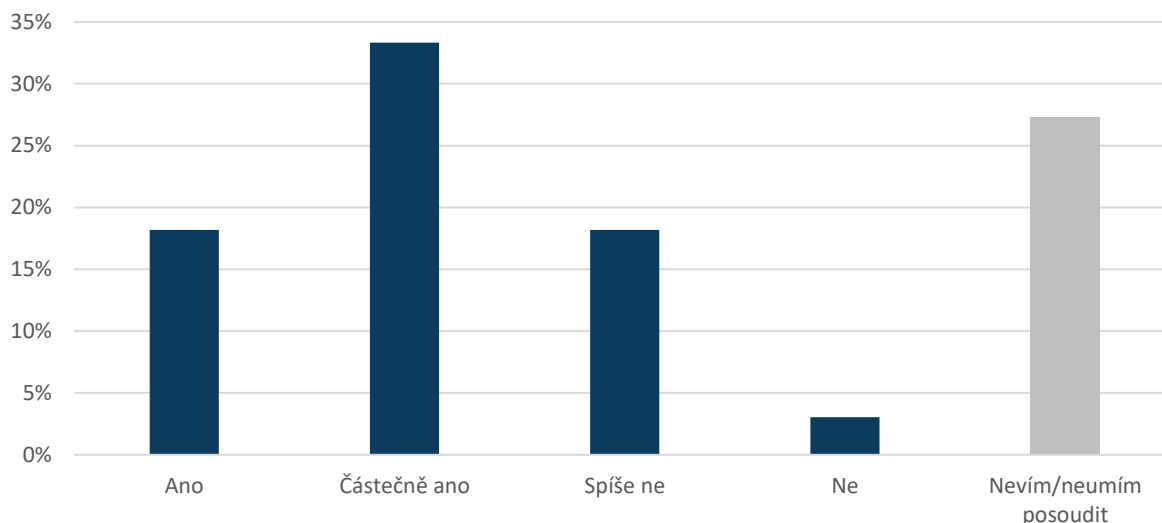
Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

I tento parametr se udržuje na velmi nízkém čísle, MAPy jsou v obcích hojně využívány. Příprava MAP není součástí projektu IKV, ale výstupy projektu (např. MPI) by měly být na MAP navázané, což většina respondentů potvrzuje.

Činnost ASZ

Úplná spokojenost s činností ASZ (odpověď Ano) už dlouhodobě meziročně klesá (v prvním šetření v roce 2017 byla na úrovni 45 %, nyní pouze 18 %). Oproti tomu ale stoupá počet respondentů, kteří odpověděli „částečně ano“ a s činností ASZ jsou tedy částečně spokojeni. Pokud sečteme obě tyto kategorie, je pokles ve spokojenosti mírnější (v roce 2017 celkem 70 %, nyní 51 %). Důvodem je jednak nárůst podílu respondentů, kteří neuměli na otázku odpovědět (27 %, zde se jednalo výhradně o respondenty ze školství či organizací pracujících s dětmi a mládeží – tito přicházejí v pokročilejší fázi spolupráce do styku s ASZ méně, například proto, že nepřipravují projekty v KPSVL. Svůj vliv má také to, že ASZ nemůže pro respondenty pořádat klasické konference či workshopy z důvodu epidemie a ta také zapříčinila, že pozornost respondentů ze školství se přesunula na řešení aktuálnějších úkolů, jako zvládnutí distanční výuky apod.). Dále již není činnost ASZ v některých obcích tak intenzivní (vzhledem k tomu, že již bylo vytvořeno a nastartováno to, co mělo být). Svůj vliv na zhoršení parametru měl také fakt, že dvě lokality z 11 neuspěly při podávání svého projektu (tedy 18 % respondentů), což se negativně (ač částečně neprávem) odrazilo do hodnocení tohoto parametru.

Graf 9: Jste spokojeni s metodickou podporou ASZ při přípravě Vašich projektových záměrů / projektů?

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Opět platí, že nejvíce spokojených je respondentů z řad zástupců obcí – 73 % z nich je alespoň částečně spokojeno. Oproti tomu zástupci škol neuměli na otázku často odpovědět (celých 45 %) a zbývající odpovídali napůl „částečně spokojeni“ a „částečně nespokojeni“. Jedná se tedy o nejvíce nespokojenou skupinu respondentů. Také lokální konzultanti v šetření potvrdili, že komunikace v pozdějších fázích spolupráce probíhá hlavně se zástupci obcí.

K činnosti ASZ mají výtky jen jednotky respondentů, jeden například uvedl „Poradenství se spíše odehrávalo na pracovní skupinách a na úrovni úřadu.¹⁰⁾“; jiný částečně nespokojený respondent uvedl „Kdybychom ale chtěli, nejspíše by nám poradenství poskytovali.“

Opravdu kritické hlasy zaznívají jen směrem k přípravě projektů (což dle představ některých respondentů měla být hlavní náplň činnosti ASZ) – a při neúspěchu projektu se tak nespokojenost promítá směrem do činnosti ASZ. Za relevantní lze považovat výtky několika jednotek respondentů, že s nimi ASZ po neúspěchu nekomunikovala, nesnažila se vysvětlit či opravit chyby, poskytnout zpětnou vazbu apod. Obecně nejčastější komentáře (částečně) nespokojených respondentů shrnul jeden z nich: „Činnost Agentury byla dobrá, ta možnost radit se s nimi tu byla, problém nastal až s přípravou onoho inkluzivního projektu, který nám byl zamítnut.“ Dle lokálního konzultanta se jednalo o obec, kde bylo podání projektu „hlavní zakázkou ze strany obce směrem k ASZ“, důvod neúspěchu projektu vidí lokální konzultant spíše na straně MŠMT, která dle jeho názoru neposkytla dostatečné vysvětlení zamítnutí projektu. Toto vyjádření respondenta je však nutné posuzovat také z hlediska skutečnosti, že všechny projektové žádosti, kterým se nepodaří získat podporu dostávají podrobnou zpětnou vazbu/informace z hodnotícího procesu, a to včetně zdůvodnění zamítnutí žádosti.

Mezi respondenty se vyskytlo mnoho pozitivních ohlasů na činnost ASZ („S Agenturou jsme opravdu spokojeni“ „Cítím konečně partnerství, už to netáhnou sama.“). Respondenti si chválili možnost konzultací či poradenství i poskytované vzdělávání („Můžeme využívat poradenství, mají nabídky

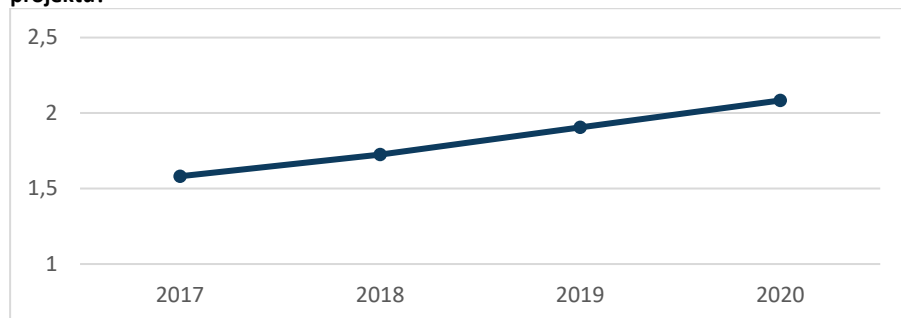
¹⁰ Respondent ještě uvedl: „Aktuálně nevím, že by ASZ docházela do škol a pomáhala tam“, což ani není náplní ASZ v rámci projektu, ale ilustruje to, že při hodnocení spokojenosti s činností ASZ berou respondenti v potaz problematiku v daleko širším kontextu, než jak byla vymezena v rámci projektu.

workshopů či kulatých stolů. Vzájemné udržování kontaktů mezi aktéry funguje výborně.“ „Několikrát ročně jsou pro školy i veřejnost pořádány vzdělávací workshopy, ale je o ně malý zájem. Je to ze strany ASZ dokonale odvedená práce, možná až moc snahy.“) Pozitivní ohlasy často zaznívají směrem k síťování aktérů, ke kterému Agentura přispěla. Také oslovení lokální konzultanti si spolupráci s místními aktéry ve většině případů pochvalovali.

Bohužel i činnost ASZ byla ovlivněna pandemií, kdy nebylo možné se osobně setkávat, školy stály před novými úkoly a „bojovaly“ se zavedením distanční výuky. I toto se může odrážet v nespokojenosti respondentů, jak uvedli někteří z nich: *„Zvali nás také do různých škol na obhlídku, jenže teď v době pandemie to úplně nejde.“; „Nabízeli nám konferenci, ale bohužel se kvůli pandemii nemůže uskutečnit.“*

Intenzita spolupráce s ASZ – ve smyslu kvantity, počtu zapojených aktérů – v lokalitách s postupem času klesá. V úvodní fázi spolupráce je do analýzy a hledání možných řešení zapojeno široké spektrum klíčových aktérů, jsou dotazováni v rámci Vstupní analýzy, podílí se na diskuzích a hledání řešení v rámci pracovních skupin a při přípravě strategických dokumentů. Je ale celkem pochopitelné, že v další – realizační – fázi se spolupráce zúží hlavně na ty aktéry, kteří realizují, kteří se podílejí na řešení definovaných problémů. I proto nedokáží někteří aktéři aktuální činnost ASZ posoudit, a nebo vyjadřují pouze částečnou spokojenost.

Graf 10: Vývoj parametru č. 4 „Jste spokojeni s metodickou podporou ASZ při přípravě Vašich projektových záměrů / projektů?“

*Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení*

Hodnoty parametru se postupně zvyšují, dochází tedy k vyšší nespokojenosti respondentů s činností ASZ. Jak již bylo uvedeno výše, důvodem je menší intenzita spolupráce (delší čas od zahájení spolupráce), přesun činnosti do jiných oblastí (strategické dokumenty již byly nastaveny, spolupráce nastartována, aktéři realizují projekty) či pandemie koronaviru (která omezila osobní setkávání či některé vzdělávací aktivity).

Kromě nespokojenosti vyplývající z neúspěchu podávaných projektů respondenti neuváděli žádné konkrétní výtky k činnosti ASZ.

Projekty

Respondenti ve většině oceňují metodickou podporu ASZ při přípravě projektů, která projektové žádosti zaštiťuje, koordinuje či pomáhá nastavit – a tím tedy napomáhá naplňování MPI a zlepšení

stavu vzdělávání v obci. Stále zůstává v platnosti, že nejčastějšími realizátory projektů jsou obce, za nimi NNO a ve školách jen velmi málo projektů vzniká za metodické podpory ASZ, přes KPSVL. Tomuto rozdělení odpovídá často i tón odpovědi respondentů a informovanost i spokojenost s metodickou podporou ASZ při podávání projektů.

Respondenti z řad zástupců měst si spolupráci často chválí, jsou spokojeni s funkcí a činností lokálního konzultanta, s metodickou podporou ASZ při podávání projektů (a tím naplňování MPI), pomohlo jim to realizovat další dílčí záměry, šetří to administrativu a dochází dle jejich názoru ke koordinaci jednotlivých projektů. Z odpovědí respondentů: „Podle mě je KPSVL princip podávání projektů přínosný, protože to pro nás představuje menší konkurenční prostředí. Díky metodické podpoře ASZ jsme s projektem uspěli“ či „Ke koordinaci dochází na 100 %, velmi dobře. KPSVL je pro mě geniální, je to velká příležitost reagovat na potřeby lokality.“ Kritika ze strany měst zaznívá méně často; někteří například nevidí velké přínosy v principu podávání projektů v rámci KPSVL. Za závažnější lze považovat dvě uvedené výtky, které se vztahují k nutnosti pružnějšího reagování na nastavené výzvy: „Chtěli jsme navázat na projekt v SVL II a lidé z Agentury nebyli připraveni a pozdě reagovali.“ a „Výzva ministerstva se uzavřela, takže žádné projekty nejsou. Takže jsme sice dodělali MPI, ale už jsme nestihli projekty.“ Jiný respondent si stěžoval na nastavené podmínky výzvy a konkrétně uvedl, že „... byly požadovány různé podmínky, jako např. kvantifikace podpořených Romů, to jsme dělat nechtěli, protože nemůžeme určit, kdo je Rom – ten kdo tak vypadá?“.

U organizací pracujících s dětmi a mládeží se častěji vyskytuje odpověď, že nevědí, jestli se nějaký projekt realizoval a zda probíhala metodická pomoc. Respondenti, kteří uměli situaci vyhodnotit, se ale vyjadřovali spíše pozitivně. Metodickou podporu ASZ považovali za přínosnou a dobře fungující, kladně hodnotili princip KPSVL („Alokace finančních prostředků pro KPSVL byla ohromnou pomocí a téměř jistotou, že projekty by mohly být schváleny“.) i to, že ASZ jednotlivé projekty navzájem koordinuje. Pokud byli respondenti z řad organizací pracujících s dětmi a mládeží nespokojeni, pak to většinou vycházelo z neúspěchu podávaného projektu (jeden z respondentů uvedl, že „... důvody zamítnutí naší žádosti byly dosti nesrozumitelné“.). V jednom případě také respondent uvedl, že ve výzvě došly finance, a proto nebylo možné projekt realizovat. Tato informace po ověření na webu MŠMT však není korektní¹¹, jedná se spíše o neznalost respondenta. Na adresu ASZ ovšem žádné zásadní stížnosti uváděny nebyly.

Respondenti z oblasti školství měli často nejvíce rezervovaný přístup, často se také zdrželi komentáře úplně, jelikož žádný projekt v rámci KPSVL (za metodické podpory ASZ) nepodávají. Školy si nejčastěji podávají své vlastní projekty, hlavně přes šablony OP VVV, případně realizují investice z IROP. Přesto stejně jako u předchozích skupin zaznívají jak hlasy pozitivní („Jsme spokojeni, Agentura nás podpořila, abychom si projekt nemuseli podávat sami a celé to zastřešili“); tak také negativní („Naše škola by potřebovala trochu něco jiného již od počátečního nastavení a přístupu k nám“).

V rámci šetření byli osloveni také lokální konzultanti, aby byla triangulována zjištění z terénu. Jeden z oslovených lokálních konzultantů se vyjadřoval, že naopak ASZ nebyla do přípravy projektu obce vůbec

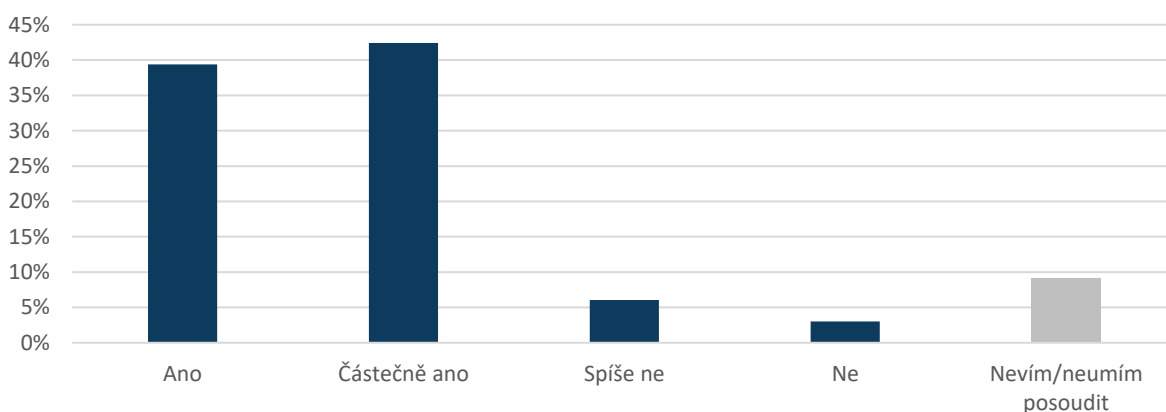
¹¹ Ve výzvách Inkluzivní vzdělávání pro KPSVL I a II a Inkluzivní vzdělávání pro SVL I byly finanční prostředky nedočerpané. V poslední výzvě 02_19_075 byla alokace navýšena tak, aby mohly být podpořeny všechny projekty, které splnily min. požadovanou bodovou hranici.

zapojena. Obec metodickou podporu ASZ při podávání projektu nevyužila a teprve pár dní před odevzdáním předložila Agentuře projekt „ke schválení“ (nutná příloha projektu).

Fungování spolupráce

Hodnocení je celkově velmi podobné jako v minulém roce, přes 80 % respondentů je celkově či částečně spokojených, co se týče zapojení relevantních institucí do spolupráce. Malá část respondentů neuměla na otázku odpovědět a 3 respondenti hodnotili zapojení institucí (spíše) negativně.

Graf 11: Jsou dle Vašeho názoru zapojeny všechny relevantní instituce do spolupráce na proměně místní vzdělávací praxe?

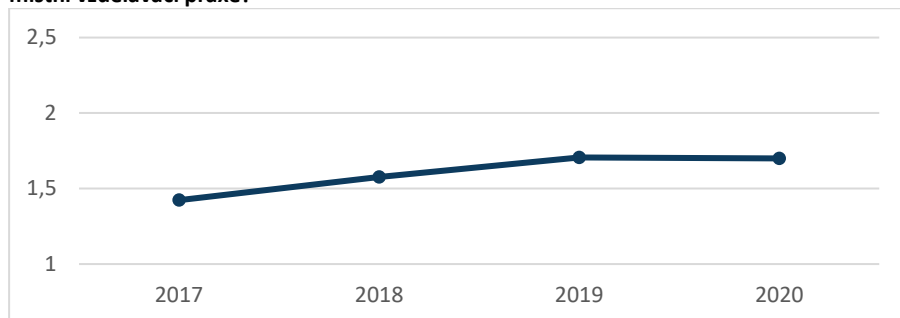

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Jak ukazuje graf výše, většina aktérů se shoduje na tom, že zapojeny jsou všechny nebo alespoň většina institucí. Zapojeni jsou v první řadě zástupci obcí, škol a NNO, v několika případech dále zástupci PPP, OSPOD nebo církví. Respondenti se vyjadřovali, že zapojeni jsou všichni relevantní aktéři, spolupráce probíhá podle plánu a „... splňuje naše představy“. V některých případech byly všechny relevantní instituce osloveny, ale odmítly se do spolupráce zapojit či je jejich zapojení pouze formální. Zapojení většiny relevantních aktérů hodnotí kladně také oslovení lokální konzultanti.

Kritika nezaznívá ani v jednom případě ze strany zástupců měst. Jediný kritický komentář byl od zástupce organizací pracujících s dětmi a mládeží, který uvedl, že „... ve spolupráci došlo k chybě ze strany obce, která k účasti vůbec nepřizvala NNO, a přitom si myslím, že NNO by měly být zapojeny“. Svůj vliv na negativní hodnocení měla jistě i pandemie koronaviru.

Graf 12: Vývoj parametru č. 5 „Jsou dle Vašeho názoru zapojeny všechny relevantní instituce do spolupráce na proměně místní vzdělávací praxe?“

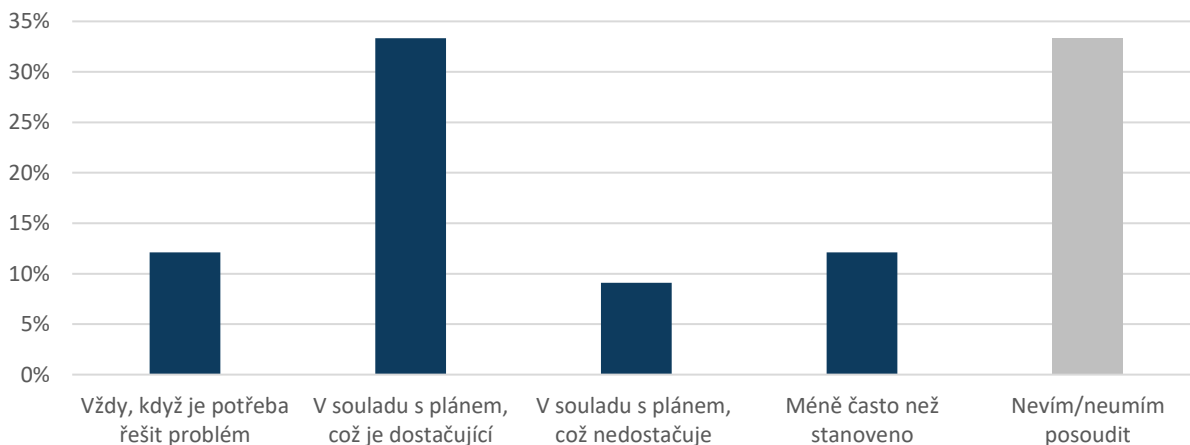
Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Hodnoty parametru zůstávají dlouhodobě na podobné úrovni, zapojení relevantních institucí je tedy vnímáno podobně pozitivně.

Fungování pracovních skupin

Následující otázky se zaměřují na kvalitu pracovních skupin pro vzdělávání. V otázce fungování setkávání dochází dlouhodobě k mírnému zhoršení, které se zrychlilo v tomto roce.

Graf 13: Fungují dle Vašeho názoru setkávání (např. pracovní skupina pro vzdělávání / workshopy / odborné skupiny) dle předpokladu?

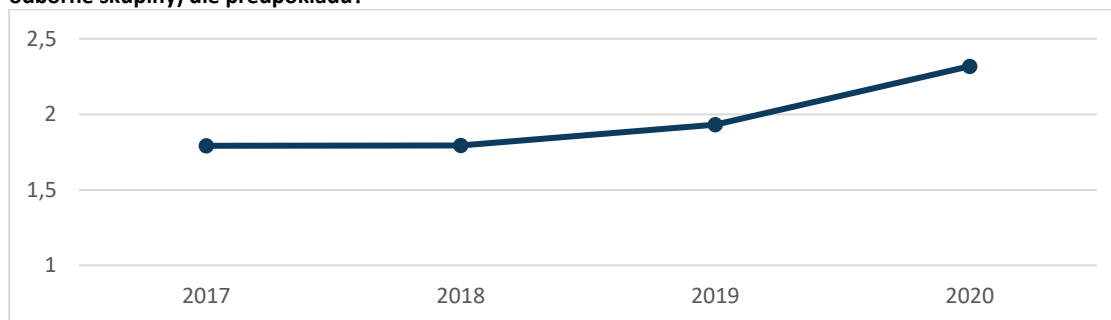

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Oproti loňsku vzrostl počet respondentů, kteří neuměli situaci posoudit, což se často dělo proto, že v některých lokalitách pracovní skupiny neprobíhaly („My už máme vše nastavené“; „Teď skupiny neprobíhají kvůli tomu, že nejsou projekty a že je virus“). Také v případě negativního hodnocení četnosti setkávání se respondenti často odkazují na současnou virovou situaci, kdy setkávání není umožněno. Na online formu setkávání došlo jen ve výjimečných případech. Jeden z respondentů uvedl, že „setkání fungují v rámci MAP, k inkluzi se aktuálně nesetkáváme – vše se vyřeší na setkáních MAP“.

Zazněla jedna konkrétní výtku, kdy jsou „... pozvánky na setkání pracovních skupin zasílány jen krátkou dobu předem a není možnost výběru termínu“. Jinak je ale fungování pracovních skupin i jejich technické zajištění hodnoceno kladně.

Graf 14: Vývoj parametru č. 6 „Fungují dle Vašeho názoru setkávání (např. pracovní skupina pro vzdělávání / workshopy / odborné skupiny) dle předpokladu?“

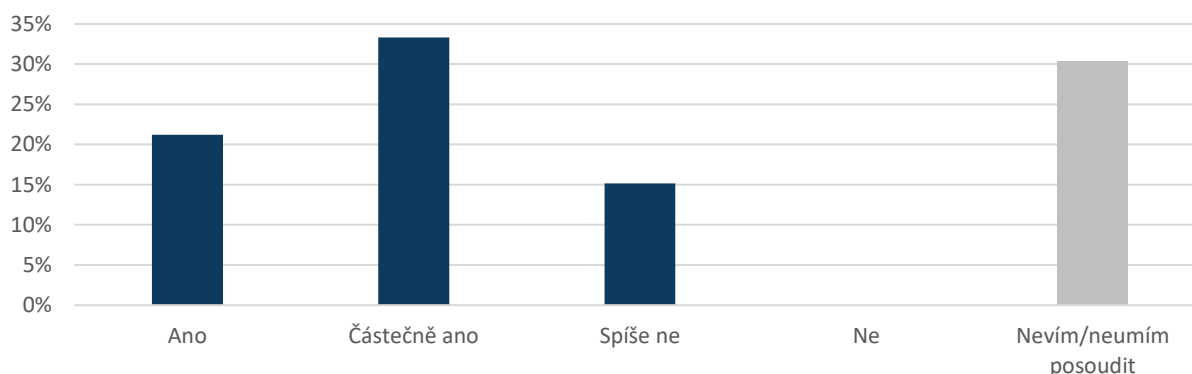

*Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení*

Vzhledem k současné situaci, kdy jsou školy zavřené a setkávání obyvatel je i na dlouhé měsíce omezeno, je zvýšení hodnoty parametru, který se ptá na četnost setkávání, vlastně pochopitelné.

Na otázku, zda jsou setkávání podnětná a kvalitní, odpověděla většina respondentů *částečně ano* (33 %), jedna pětina respondentů je vnímá jako určitě podnětné a kvalitní. *Spíše ne* odpovědělo 15 % respondentů a oproti loňskému šetření se nikdo nevyjádřil zcela negativně. Výrazněji ovšem vzrostl počet respondentů, kteří neuměli otázku posoudit, opět z důvodů omezení setkávání kvůli epidemii koronaviru.

Graf 15: Jsou setkávání kvalitní a podnětná pro podporu a rozvoj inkluzivního vzdělávání v obci?

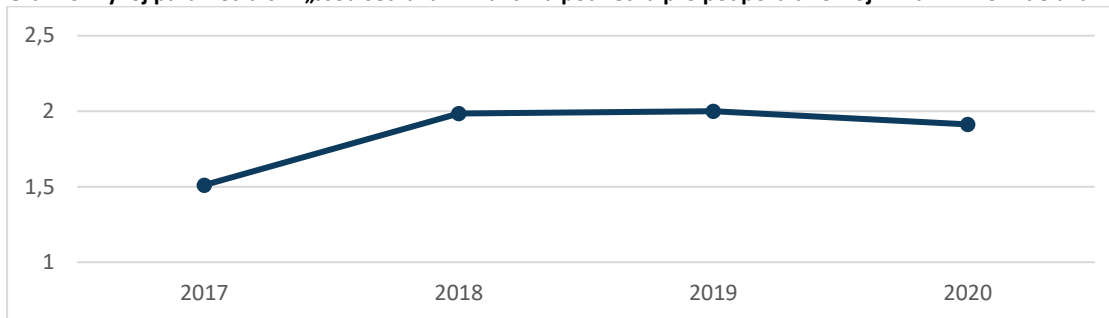
Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Míra spokojenosti byla u různých typů respondentů obdobná (mírně horší jen u zástupců škol). Respondenti se shodují, že setkávání jsou většinou kvalitní a podnětná („*Ten vzájemný dialog je dostatečný, horší je to s reálným dopadem v terénu.*“), přináší jim to větší informovanost v oblasti inkluze, mají nové informace o inkluzivním vzdělávání a setkávání funguje celkově efektivně.

Většina respondentů nevnímá ve fungování pracovních skupin žádné významnější problémy. Konkrétní ve svých výtkách byli například dva z respondentů ze školství, kteří uvedli, že pracovní skupiny pro ně

jako pro školu nepřináší příliš nových informací („*My už se v inkluzi pohybujeme dlouho, problematiku známe a máme speciální pedagogy už řadu let.*“). Jiný respondent, který vnímal nedostatky ve fungování setkávání uvádí, že „*...určité problémy bohužel nelze z naší úrovně vyřešit, často chybí legislativní podpora*“.

Graf 16: Vývoj parametru č. 7 „Jsou setkávání kvalitní a podnětná pro podporu a rozvoj inkluzivního vzdělávání v obci?“

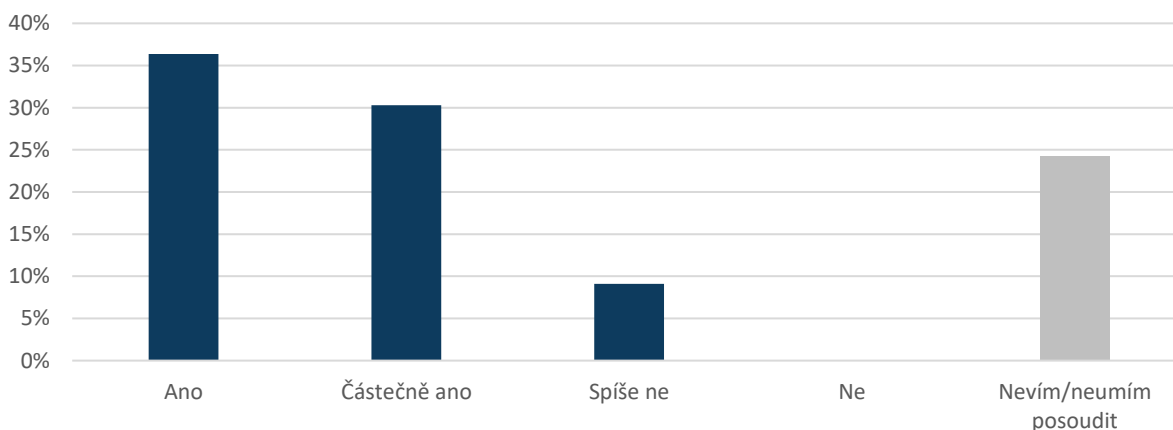

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Hodnota parametru je v čase stabilní. V prvním roce vládl větší „optimismus“ ohledně podnětnosti setkávání, ale stále se hodnota parametru udržuje na slušné úrovni.

U otázky, zda probíhá diskuze o nastavení inkluzivního vzdělávání, také došlo oproti loňsku k nárůstu počtu respondentů, kteří jí neuměli posoudit (z 19 % na 24 %). Spokojenost s průběhem diskuze je naopak o několik procentních bodů nižší (součet odpovědí *ano* a *částečně ano* byl v loňském roce 74 %, oproti 66 % v letošním roce). Parametr byl nejvíce kladně hodnocen zástupci města, kdy téměř dvě třetiny z nich byly s průběhem diskuze spokojeni (odpověděli *ano*), hůře byla otázka hodnocena ze stran zástupců škol (odpověď *ano* pouze 18 %).

Graf 17: Na pravidelných setkáních se zástupci škol probíhá diskuze o nastavení inkluzivního vzdělávání (informace o vzájemných aktivitách, výměna zkušenosti, sdílení problémů a jejich řešení apod.).

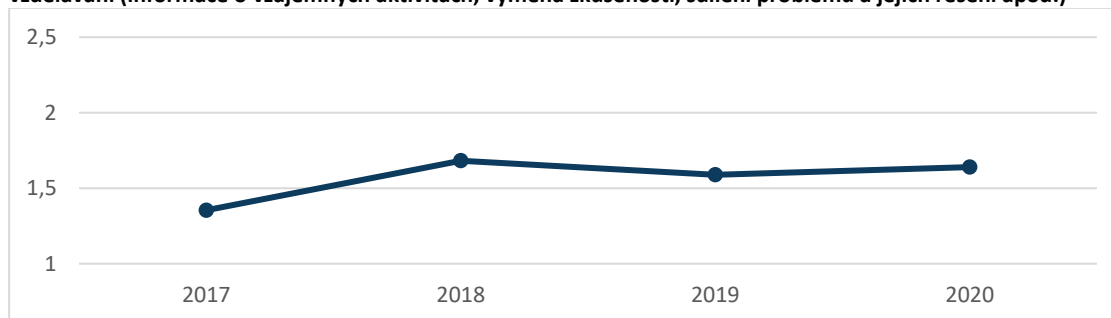
Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Většina respondentů je s diskuzí v rámci PS spokojená, jejich názory a připomínky jsou v PS zohledňovány. Nejčastěji jako přínos uvádí množství nových informací o inkluzivním vzdělávání, sdílení zkušeností, zvýšení povědomí o dění, otevření dialogu a seznámení aktérů z jiných sfér. („*Ze setkání*“

jsem měl dobrý pocit, působily na mě profesionálně. Měli jsme prostor se ke všemu vyjádřit a mohli jsme mít vliv na výsledek.“)

Oproti tomu pouze jednotky respondentů nejsou s efektivitou diskuzí spokojeny („Pořád se plánovalo, ale nic z toho nebylo.“ „Na workshopech se to často točí kolem stejných věcí, se kterými my stejně nemáme možnost pohnout. Například rodiče dětí ze SVL své děti ve vzdělávání nepodporují.“).

Graf 18: Vývoj parametru č. 8 „Na pravidelných setkáních se zástupci škol probíhá diskuse o nastavení inkluzivního vzdělávání (informace o vzájemných aktivitách, výměna zkušenosti, sdílení problémů a jejich řešení apod.)“

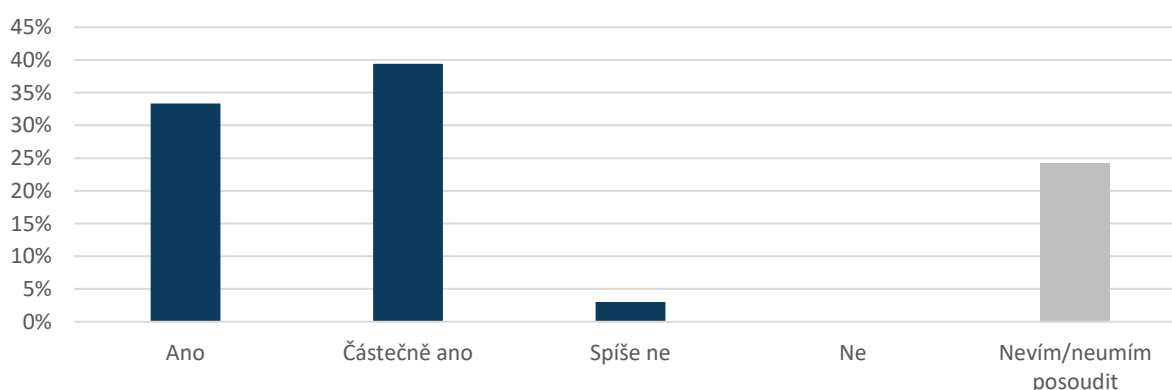

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Hodnota parametru vykazuje jen mírné změny, opět s větším optimismem v prvním roce šetření.

I poslední z parametrů následuje obdobný trend jako výše popsáné – zvýšený počet respondentů, kteří neumí situaci posoudit a mírně horší hodnocení od zástupců škol. U tohoto parametru došlo ovšem k mírnému zlepšení v hodnocení, nikdo neodpověděl, že se nedaří si potřeby ujasnit či sdílet. Dle většiny respondentů (72 %) se jim alespoň částečně podařilo na pracovní skupině sdílet či si ujasnit potřeby v oblasti inkluzivního vzdělávání (což je významný nárůst oproti 63 % v loňském roce).

Graf 19: Podařilo se Vám na pracovní skupině sdílet či ujasnit si potřeby v oblasti inkluzivního vzdělávání?

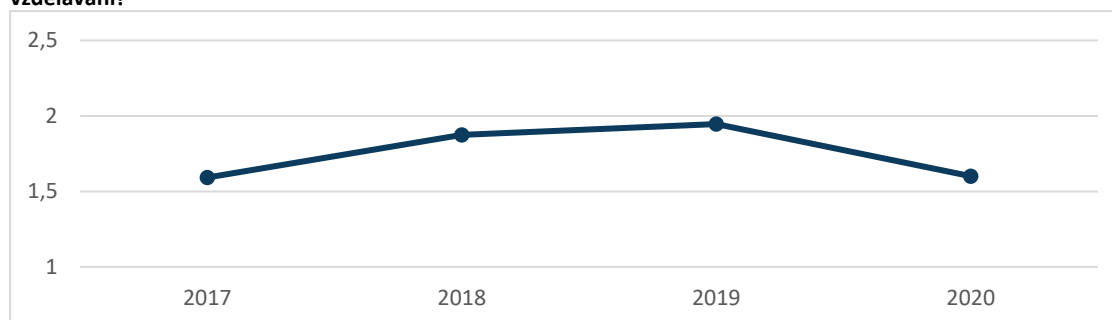
Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Podle většiny respondentů se daří ujasnit či sdílet potřeby – včetně vlastních postojů („Setkávání pro nás znamená ujasnění potřeb v této oblasti, pravidelně se scházíme a diskutujeme. Naše názory jsou zohledňovány.“) Jeden z respondentů konkrétně vypichuje, že díky setkávání mohl pochopit potřeby napříč různými typy respondentů („Máme díky skupinám větší vhled do fungování škol“ „Setkávání jsou

kvalitní a přinášejí nové informace, daří se ujasnit si potřeby v oblasti – dle informací pak dokážu v terénu správně reagovat“).

Hodně pozitivně hodnotí řešení potřeb v oblasti inkluzivního vzdělávání jeden z lokálních konzultantů, kdy bylo v obci identifikováno hlavní téma (záškoláctví) a k němu realizována řada aktivit – pracovních skupin, kulatých stolů, zváni byli odborníci na problematiku z různých oblastí. V tomto konkrétním případě se dle konzultanta opravdu dobře podařilo problematiku uchopit, popsat a řešit.

Graf 20: Vývoj parametru č. 9 „Podařilo se Vám na pracovní skupině sdílet či ujasnit si potřeby v oblasti inkluzivního vzdělávání?“

*Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení*

Hodnota parametru je v čase stabilní, došlo jen k mírnému zhoršení v minulých letech, přičemž v letošním šetření se hodnoty parametru vrátily na úroveň v prvním roce šetření, což lze vnímat velmi pozitivně.

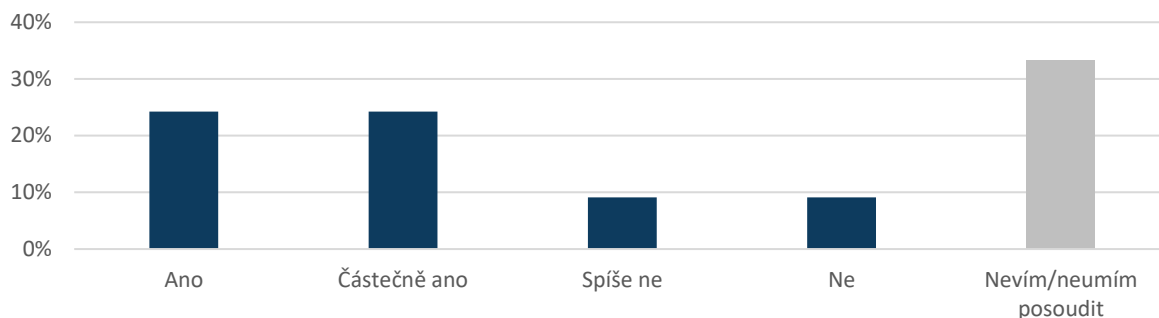
Realizace MPI

Na otázku, zda jsou opatření v MPI realizována dle plánu, nedokáže odpovědět 33 % respondentů, což je o 2 procentní body více než v loňské zprávě, čímž se obrací trend zvyšování informovanosti v průběhu let (přičemž svůj vliv má opět zapojení respondentů ve VDP - jelikož v lokalitách ve VDP vznikl někdy místo MPI pouze Plán vzdálené dílčí podpory – mezi oslovenými lokalitami byla konkrétně jedna s Plánem VDP, tedy bez MPI - tedy 9 % všech respondentů). Realizaci MPI hodnotil paradoxně velmi negativně i respondent z lokality, kde MPI ještě neexistuje. Stejně jako v roce 2019 je informovanost nejvyšší u zástupců obcí, letos dokonce 100 %. U zástupců škol a NNO se pohybuje okolo 50 %.

Aktivity jsou alespoň částečně realizovány podle 48 % respondentů, což činí o 13 procentních bodů méně než v minulém šetření. Naopak nedostatečně se plán realizuje podle 18 % respondentů. Na otázku, zda jsou aktivity realizovány v dostatečné míře jsou odpovědi poněkud negativnější, nejčastěji je citován nedostatek financí nebo pracovníků na pozice asistentů, psychologů a speciálních pedagogů.

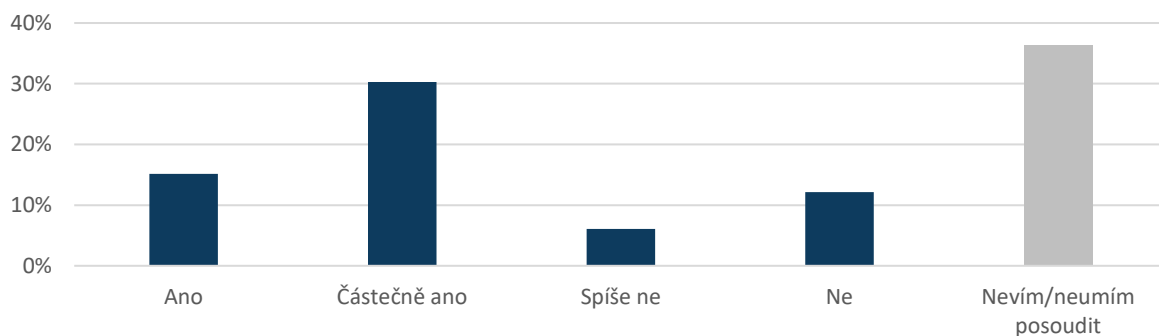
Dle respondentů nebyl v několika obcích plán schválen, respondenti zde volili buď odpověď „není realizován v dostatečné míře“ nebo „nevím / neumím odpovědět.“

Graf 21: Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI dle plánu?

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Graf 22: Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI v dostatečné míře?

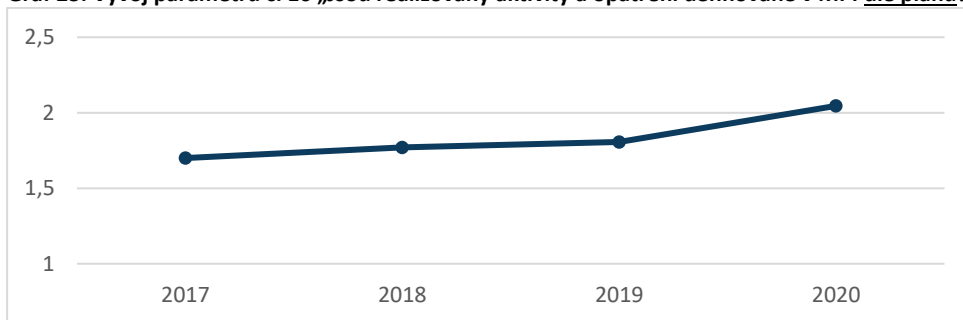

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Ze stran obcí se často ozývá, že plány by byly plněny dle plánu nebýt epidemiologické situace, zavřených škol a omezeného setkávání. Přesto ve většině případů dochází dle zástupců obcí k plnění plánu. Zmiňované překážky jsou kromě epidemie také nedostatek financí či nedostatečné personální zajištění. Jeden zástupce obce uvedl respondent: „Školství se rozhodlo realizovat pouze některé věci, realizace by tedy mohla být ve větší míře.“, další respondenti komentovali stav, kdy školám chybí personální zajištění – jak na plnění plánu tak např. asistenti pedagogů.

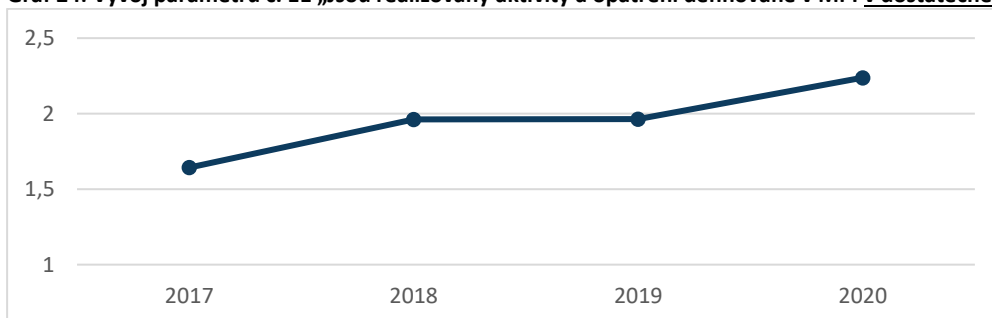
U zástupců NNO je informovanost o plnění nižší a jejich postoj často kritičtější. Důvody jsou vesměs stejné: epidemie, personální zajištění a peníze. Několik aktérů uvedlo, že o existenci plánu nejsou informováni nebo že plán zatím nevznikl. Nejvíce negativních ohlasů zaznává z řad zástupců škol, kteří „v současnosti na řešení plánů nemyslí“, a to hlavně kvůli dopadům epidemie a související finanční nejistotě.

Graf 23: Vývoj parametru č. 10 „Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI dle plánu?“

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Graf 24: Vývoj parametru č. 11 „Jsou realizovány aktivity a opatření definované v MPI v dostatečné míře?“

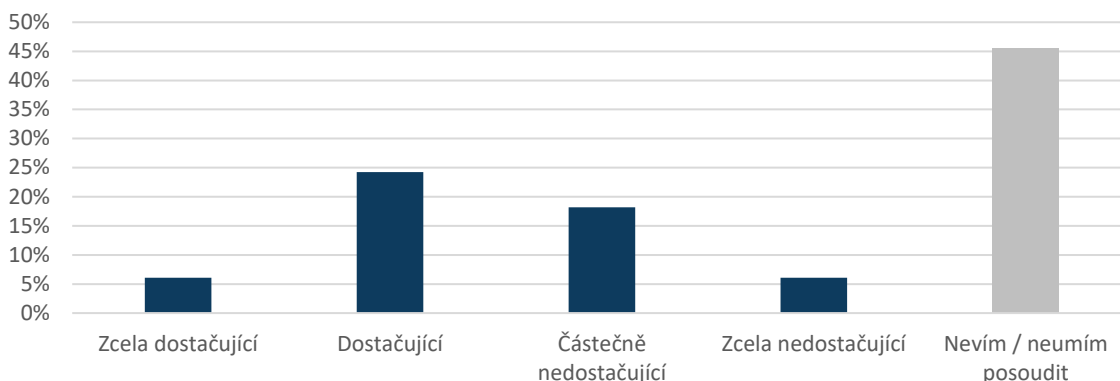
Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Oba indikátory vykazují opět mírné zhoršení oproti minulým ročníkům šetření. Jak je shrnuto výše, důvody jsou především: epidemie, personální zajištění a peníze. Velký vliv mají jistě neúspěchy podaných projektů ve 2 obcích a následná omezená komunikace ze strany ASZ, což způsobilo celkovou rozladěnost části respondentů.

Finanční prostředky pro inkluzivní vzdělávání

Podíl respondentů, kteří nedovedou posoudit, zda jsou finanční prostředky dostatečné, vzrostl oproti minulému šetření ze 39 % na 45 %. U zástupců NNO se jedná o více než polovinu respondentů. Dále také výrazně klesl podíl respondentů, kteří považují prostředky za částečně nebo zcela nedostatečné, nedošlo však k výraznému nárůstu kladných odpovědí. Respondenti tak spíše ztratili přehled a představu, než že by došlo ke zlepšení situace či nárůstu optimismu. 6 % respondentů považuje prostředky za zcela dostačující, stejně jako zcela nedostačující.

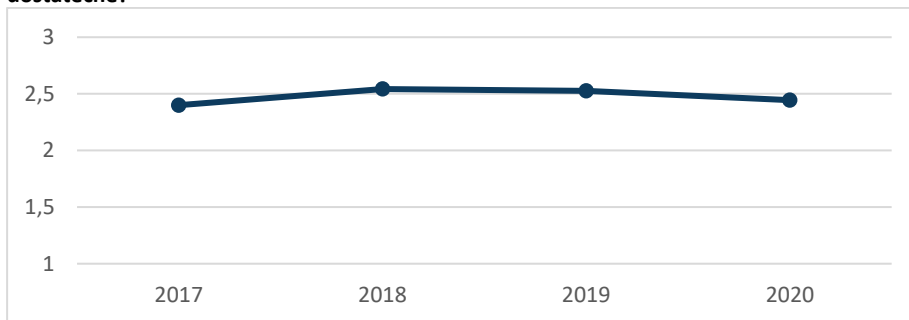
Graf 25: Jsou finanční prostředky, které jsou ve Vaší obci dostupné na inkluzivní vzdělávání, dostatečné?

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Aktéři zdůrazňují, že i když jsou finanční prostředky často dostatečné, nejsou vždy správně zacílené. V několika lokalitách je problém s personálem, podpůrnými pozicemi a sociálními pracovníky. („*Je málo pedagogů, moc peněz se dává na pomůcky*“). V některých případech aktéři zmiňují jako důvod nedostatku financí zamítnutí projektu nebo uzavření výzvy. Zástupci škol by také uvítali větší autonomii v rozhodování o využití finančních prostředků. V souvislosti s epidemií vzniká problém s přístupem k nutným prostředkům hlavně u dětí/žáků ze SVL a školy nemají dostatečné prostředky na to žákům nutné technologie zajistit. Prostředky nejsou ani na to vzdělávat pedagogy, kteří často mají problémy s přechodem na distanční způsob výuky – „*Sami zaměstnanci škol či NNO neumí plně využívat IT technologie při vzdělávání či online komunikaci*“.

Graf 26: Vývoj parametru č. 12 „Jsou finanční prostředky, které jsou ve Vaší obci dostupné na inkluzivní vzdělávání, dostatečné?“

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Hodnota parametru je v čase stabilní, dlouhodobě osciluje okolo hodnoty 2,5, tedy přesně uprostřed škály.

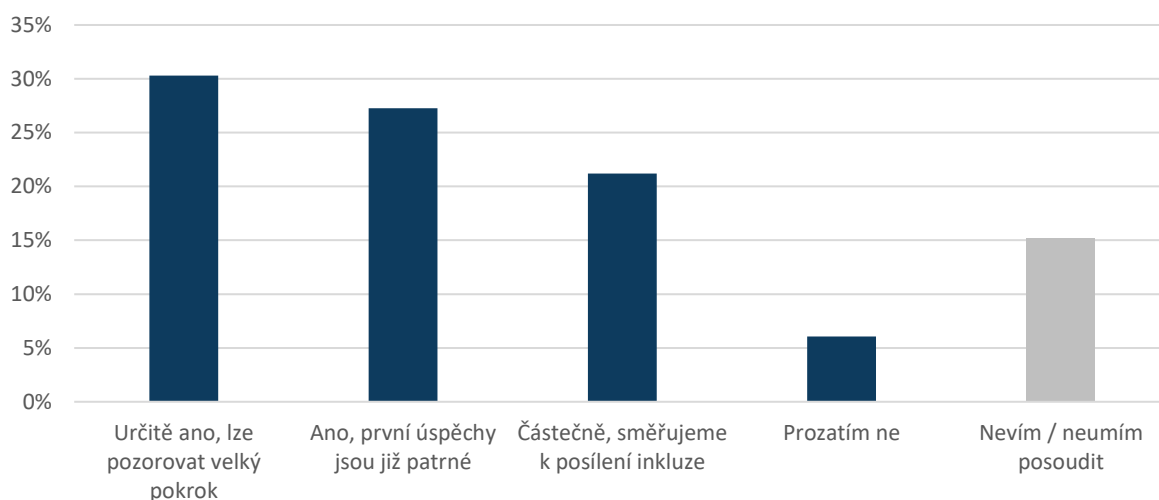
Inkluzivní vzdělávání ve školách

Směřování obcí k inkluzivnímu vzdělávání

Nejvíce respondentů (30 %) je toho názoru, že lze pozorovat velký pokrok. To je značné zlepšení oproti roku 2019, kdy tento názor vyjádřilo pouze 11 % respondentů. Jedná se hlavně o posun u aktérů, kteří

v minulosti odpověděli, že první úspěchy jsou patrné nebo že se částečně daří směřovat k inkluzi. Podíl aktérů, kteří odpověděli *prozatím ne* (7 %) a *nevím* (15 %) zůstal oproti minulému šetření téměř stejný.

Graf 27: Daří se školám ve Vaší obci směřovat k inkluzivnímu vzdělávání?

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Na začátek je důležité zmínit, že několik respondentů, převážně z řad zástupců škol, letos oproti minulým rokům nedokázalo nebo nebylo ochotno blíže popsat vývoj inkluzivního vzdělávání ve své obci. Zmiňovali zátěž související s vládními opatřeními, která odčerpávala značnou část energie ředitelů i učitelů od inkluze. („Bohužel se vše řeší ze dne na den.“)

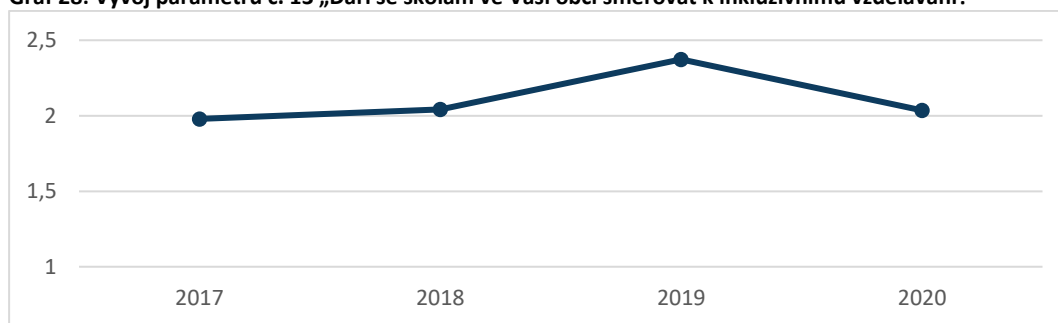
Úspěchy v oblasti inkluze se liší mezi regiony, ale i v rámci jednotlivých obcí („Každá škola těmto dětem dává jinou míru potřebné podpory“). Mezi zástupci škol často zaznívá, že směřování k inkluzi je viditelné, a že často zaznamenávají zlepšení i v prospěchu žáků. Je nutné zmínit, že právě na školách se lze často setkat s negativními postoji vůči inkluzi jako takové. Přestože však často respondenti vyjadřují osobní nesouhlas s některými praktikami („Inkluze podle mě není vždy vhodná, někdy je to zcela zbytečné.“), uznávají, že jistý pokrok lze pozorovat.

Častým názorem ředitelů škol se zdá být, že na inkluzi pracují již dlouho a že současná proinkluzivní opatření / plány jsou spíše intruzivní a kladou na školy přílišné nároky. Existují ojedinělé případy škol, které o inkluzi nemají zájem, ve většině případů však školy spolupracují s ostatními aktéry na tvorbě plánu a na jejich následné implementaci. Většina respondentů vidí spolupráci s ASZ jako přínosnou.

V současnosti často zmiňovaný problém je přerušení mimoškolních aktivit kvůli vládními opatřeními. Často zaznívají obavy, že může dojít ke ztrátě dosavadního pokroku, protože děti přijdou o kontakt s vrstevníky a pravidelnou aktivitu, a hlavně kvůli nedostatečnému kontaktu s rodiči dětí.

Z negativ je také často zmiňován dopad na ostatní děti/žáky. Někteří respondenti mluví obecně o nespravedlnosti existence systémové pomoci znevýhodněným dětem/žákům, zatímco na nadané děti/žáky se podle jejich názoru zapomíná („Myslím si, že chybí nějaká koncepční podpora nadaných šikovných dětí“). Negativní dopad má podle respondentů také skutečnost, že v některých školách vznikají „segregované třídy“ s vysokým podílem žáků vyžadujících vysokou pozornost.

Graf 28: Vývoj parametru č. 13 „Daří se školám ve Vaší obci směřovat k inkluzivnímu vzdělávání?“

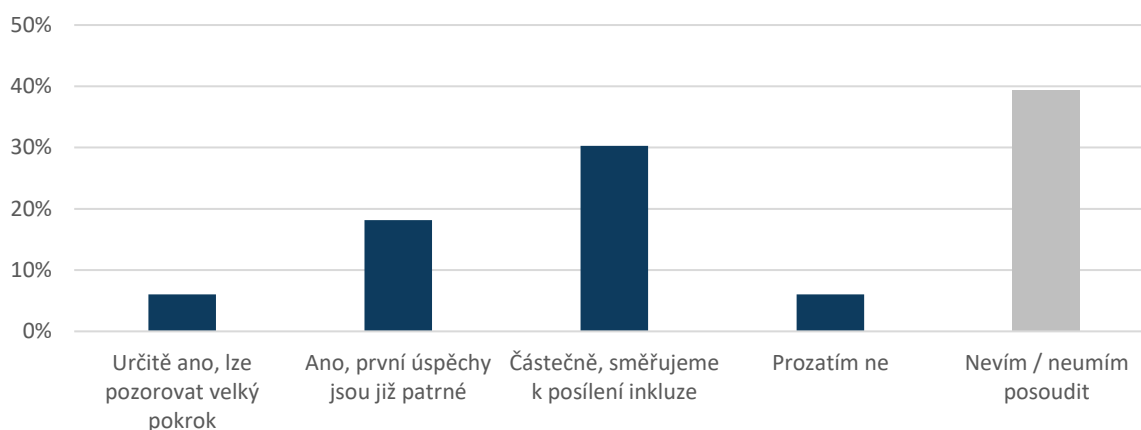
Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Při analýze kontinuálních výsledků se ukazuje, že přestože došlo ke zlepšení vůči roku 2019, jedná se pouze o návrat do stavu v minulých letech. Nutno ale vzít v potaz velmi složitou situaci pro inkluzi, kterou poslední rok s vládními opatřeními přinesl a proto je možné považovat dokonce zlepšení tohoto indikátoru oproti minulému roku za opravdový úspěch.

Změna postojů relevantních aktérů v obci k problematice inkluzivního a kvalitního vzdělávání

Oproti minulému šetření poklesla negativní odpověď na otázku o změně postojů aktérů z 18 % na 6 %. Spíše než ke zvýšení pozitivních odpovědí však přibýlo hlavně odpovědí „nevím / neumím posoudit“, a to z 29 % na 39 %. To může být připsáno výše zmíněné neochotě některých aktérů se v současnosti zabývat inkluzí, opomenout však jistě nelze ani skutečnost omezených kontaktů v posledním roce, která posuzování postojů ostatních aktérů značně komplikuje. Další nejčtenější odpovědí je částečné směřování k posílení inkluze (30 %), velký pokrok vidí pouze 6 % respondentů, stejně jako v minulém šetření.

Graf 29: Podařilo se díky projektu změnit ve Vaší obci postoje relevantních aktérů k problematice inkluzivního a kvalitního vzdělávání?

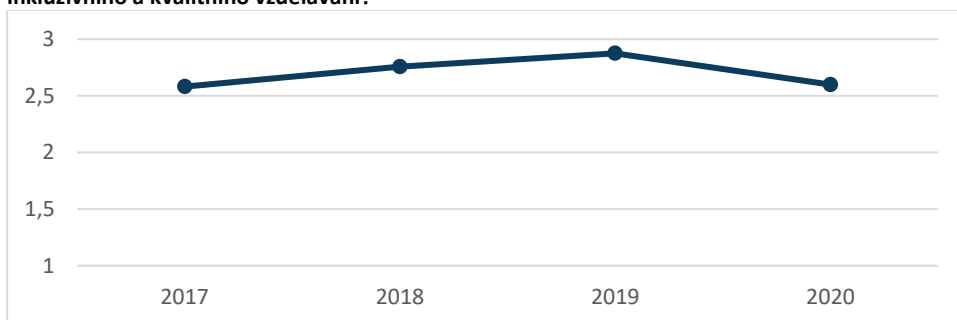

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Respondenti často uvádějí, že postoje veřejnosti k inkluzi zůstávají nezměněné, nicméně uznávají, že není zcela možné si o situaci udělat představu. Jako důležité se ukazují postoje rodičů. V případě rodičů znevýhodněných dětí uvádějí respondenti, že jejich komunikace se školou je většinou rozhodující pro

úspěch dětí („Mírně se daří zlepšovat úspěšnost dětí ze SVL, vždy to ale záleží na tom, jaký postoj zauímají jejich rodiče“). Nelze zanedbat roli rodičů jako vzorů, a to jak pozitivních, tak negativních („Ty děti míří na pracák, samy to už na prvním stupni říkají. Snaha pak nemá smysl, potřebují dobré příklady v rodině.“). Na druhé straně existují rodiče, kteří vnímají primárně negativní dopady inkluze (inkluze jako brzda výuky, nedostatek času i na nadané děti) a své děti přesouvají na jiné školy.

Graf 30: Vývoj parametru č. 14 „Podařilo se díky projektu změnit ve Vaší obci postoje relevantních aktérů k problematice inkluzivního a kvalitního vzdělávání?“

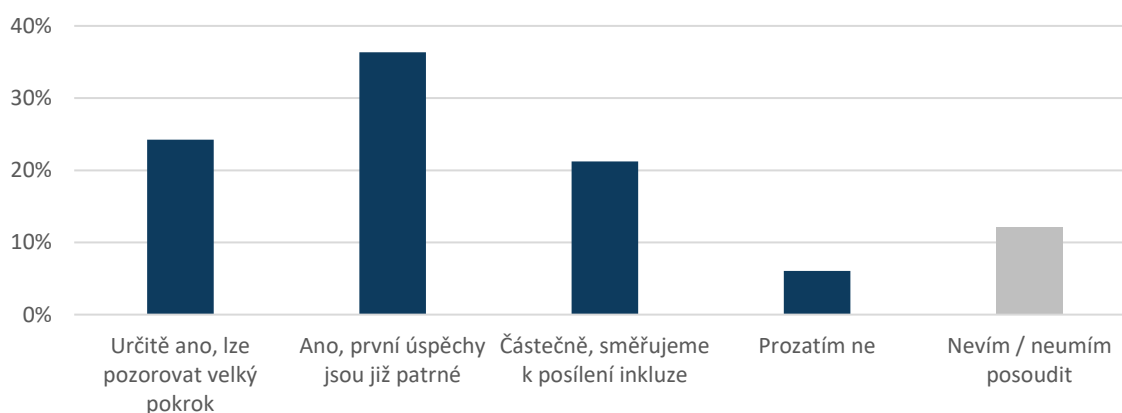
Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Parametr je v čase stabilní. V posledním roce – i přes nepříznivé podmínky způsobené epidemií – vykázal dokonce pokles hodnoty, tedy mírné zlepšení parametru a zlepšení postojů relevantních aktérů k problematice inkluze v obcích.

Zapojování dětí ze SVL do škol v obci

Další otázka se zabývá úspěchy při zapojování dětí ze SVL. Odpovědi v tomto roce jsou poněkud pozitivnější než v roce minulém, konkrétně ubylo odpovědí „částečně“ ze 37 % na 21 % a nečetnější odpověď (36 %) je nyní, že první úspěchy jsou patrné. Pozitivní odpovědi („ano“ a „částečně ano“) tak společně tvoří 60 % všech odpovědí, zatímco negativních odpovědí je stejně jako před rokem 6 %.

Graf 31: Daří se školám ve Vaší obci zapojovat děti ze SVL?

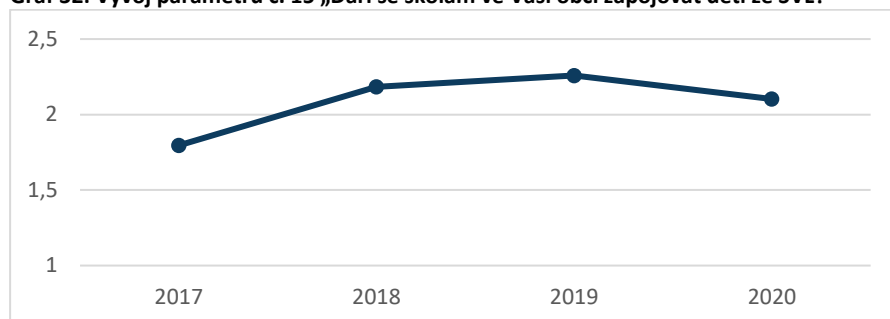

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Inkluzivní vzdělávání je aktéry vnímáno často zcela odlišně – stejné výsledky tak mohou být aktéry zastupujícími různé instituce vnímány opačně. Například starosta obce může zvyšující se počet znevýhodněných žáků považovat za pozitivní ukazatel, zatímco ředitel školy skeptický k inkluzi tuto samou skutečnost může považovat za likvidační.

Často tak aktéři uvádí, že se daří děti zapojovat, ne všichni to však vnímají jako něco pozitivního. Několik respondentů zastává názor, že koncept inkluze je od základu špatný („*Inkluze se dělá špatně a není to dobré pro nikoho, ty děti by potřebovaly něco úplně jiného*“). Nicméně většina respondentů se shoduje, že školy dělají vše, co je v jejich silách, aby děti ze SVL do výuky plně začlenily. Lze se setkat s postojem, že mentálně postižené nebo méně inteligentní děti by neměly být začleňovány do základních škol, protože jim samotným to mnoho nedává, ostatní děti to zpomaluje a jejich vysoké nároky příliš zaměstnávají pedagogy, a to i když mají asistenty.

Graf 32: Vývoj parametru č. 15 „Daří se školám ve Vaší obci zapojovat děti ze SVL?“

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

I poslední parametr z této skupiny vykazuje v čase obdobný trend, tedy stabilní hodnoty s mírným zlepšením v posledním roce.

Z parametrů zaměřených na směřování k inkluzi byla opět nejhůře hodnocena změna postojů relevantních aktérů. Z těchto tří parametrů se jedná o ten nejméně ovlivnitelný a také nejhůře zkoumatelný. To se odráží ve skutečnosti, že 39 % respondentů nedokázalo na otázku odpovědět, což je nejvíce z těchto tří parametrů.

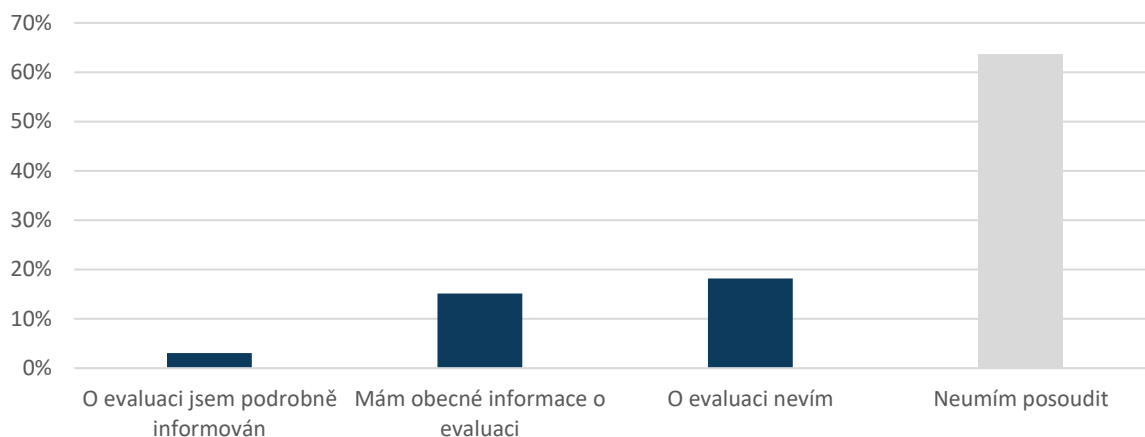
Hodnotící zpráva o dopadu projektu v lokalitách

Dílčí cíl 6 projektu je kromě parametru ke Vstupním analýzám reprezentován ještě parametry zaměřenými na Hodnotící zprávy o dopadu projektu na lokalitu a souhrnné evaluaci dopadu (realizované shora, pomocí syntézy jednotlivých Hodnotících zpráv a dalších zdrojů).

Z dotazovaných respondentů celkem 18 % uvedlo, že o realizaci evaluace nevědí, a 64 % se k otázce nevyjádřilo (celkem tedy 82 %). O plánované souhrnné evaluaci má obecné informace 15 % respondentů, což je výrazný propad ve srovnání s 35 % o rok dříve. Nejvyšší informovanost je mezi zástupci obcí, což je pochopitelné, jelikož většinou obec zaštiťuje pracovní skupiny, připravuje plány a nejvíce přichází do styku s ASZ.

Odpovědi respondentů lze ovšem vysvětlit spíše realitou projektu než jejich neznalostí. Souhrnná evaluace projektu bude zpracována externí společností, aktuálně je v přípravě zadávací dokumentace této evaluace. Příprava tedy probíhá prozatím pouze v úzkém kruhu pracovníků (především evaluátorů) z ASZ. Někteří klíčoví aktéři mají tedy obecné povědomí, že se bude evaluace realizovat, ale aktéři nebyli systematicky informováni či zapojeni.

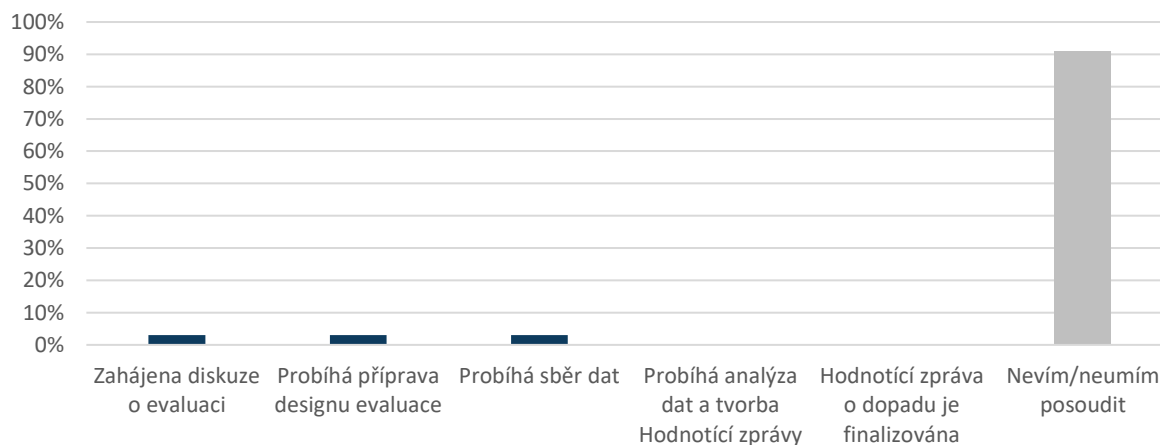
Graf 33: Víte o tom, že se plánuje/připravuje evaluace dopadu projektu IKV?

Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Na další otázku – v jaké fázi je příprava Hodnotící zprávy – odpovědělo 91 % respondentů, že nevědí. Zbýlých 9 % uvedlo, že byla zahájena diskuse, probíhá příprava designu evaluace nebo sběr dat. I respondenti, kteří uvedli, že o evaluaci vědí, však často neměli při bližším dotázání žádné informace.

Graf 34: V jaké fázi je plánování/příprava Hodnotící zprávy o dopadu projektu pro Vaši lokalitu??

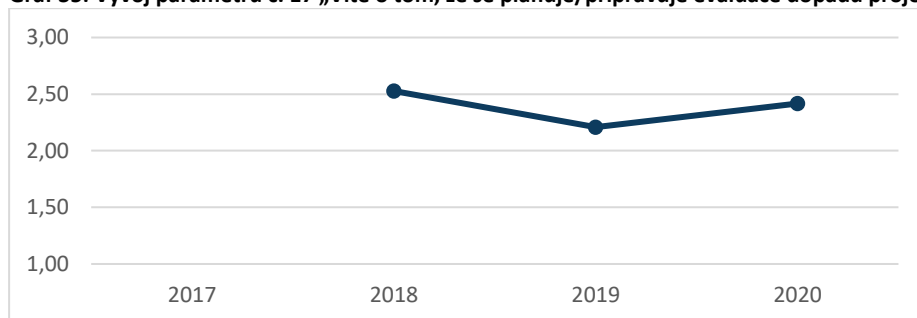
Zdroj: Vlastní šetření (N = 33)

Realizace Hodnotících zpráv bude postupně zahajována v lokalitách, které ukončily spolupráci s ASZ. Předpoklad, že s postupem času se informovanost bude zvyšovat, se však zatím nepotvrdil, vzhledem k tomu, že v minulém roce uvedlo „nevím“ 81 % respondentů, tedy o 10 procentních bodů méně. Zaznamenaný propad v informovanosti je opět z části pochopitelný – dle informací z ASZ se evaluační práce rozeběhly v osmi lokalitách, ve dvou se připravují. Ani jedna z těchto 10 lokalit ovšem nebyla dotazována v rámci tohoto ročníku šetření. V dotazovaných lokalitách tedy opravdu ještě nebyly

zahájeny práce na přípravě evaluace, znalost respondentů je tedy spíše povrchní. Také vybraní lokální konzultanti většinou potvrdili, že v „jejich“ obci evaluace ještě neprobíhá nebo se teprve plánuje („*My jsme velká lokalita, máme hodně obcí – evaluace se myslím budou nejprve řešit u těch menších lokalit*“).

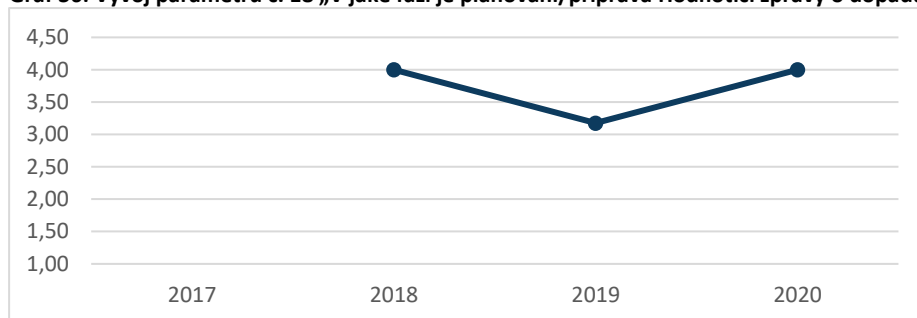
Na tomto místě je ovšem nutné zmínit, že příprava evaluačních zpráv v lokalitách nabírá zpoždění. První Hodnotící zprávy lokalit měly být zpracovány již na podzim 2019, reálně jsou první evaluace v lokalitách hotové až koncem roku 2020. Nejen z pohledu odpovědí aktérů, ale celkově pro naplnění projektových aktivit, je vhodné se na dodržení harmonogramu této aktivity blíže zaměřit, aby byly včas dokončeny všechny výstupy projektu IKV.

Graf 35: Vývoj parametru č. 17 „Víte o tom, že se plánuje/připravuje evaluace dopadu projektu IKV“

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–4, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Graf 36: Vývoj parametru č. 18 „V jaké fázi je plánování/příprava Hodnotící zprávy o dopadu projektu pro Vaši lokalitu?“

Zdroj: Vlastní šetření v letech 2017–2020 (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)
Hodnoceno na škále 1–5, kde 1 = ideální stav, vyšší = horší hodnocení

Parametry 17 a 18 začaly být sledovány až od roku 2018. U evaluace dopadu dochází jen k mírným změnám v hodnotě parametru. Povědomí o Hodnotící zprávě dané lokality je dlouhodobě nejhůře hodnoceným parametrem, svůj vliv na to má odložení zpracování evaluací v jednotlivých lokalitách (kdy je evaluace teprve plánována na úrovni lokálních konzultantů či evaluátorů z ASZ a aktéři o ní tedy ještě nemají žádné informace)

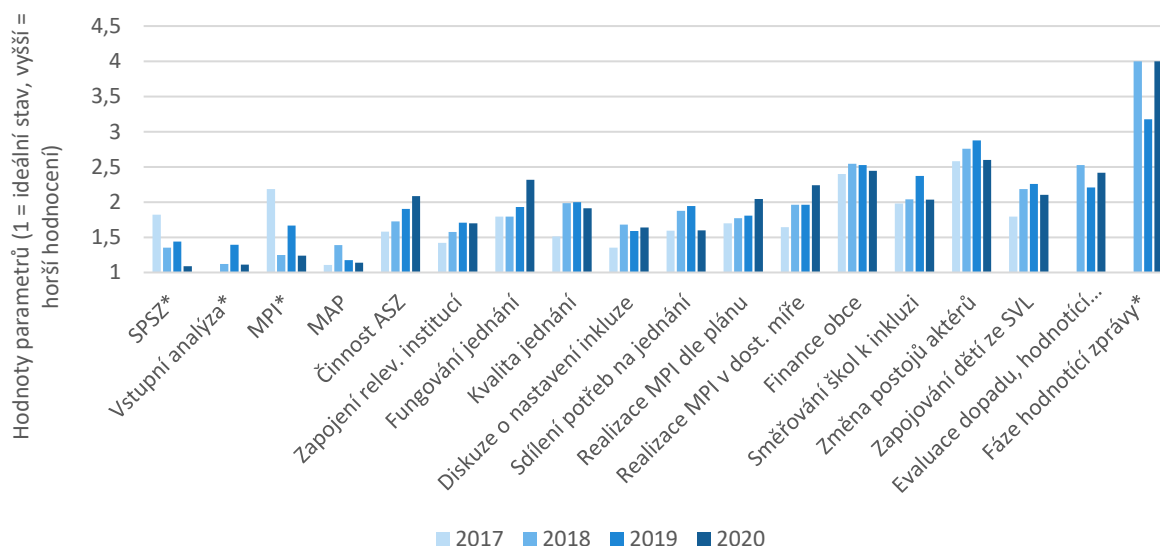
V případě souhrnné evaluace dopadu projektu IKV se jedná o aktivitu realizovanou „shora“, čistě v gesci ASZ (resp. externího zpracovatele). Informace o jejím vzniku se prozatím téměř nepropsaly na úroveň jednotlivých aktérů v obcích, což je ale pochopitelné vzhledem k tomu, že evaluace je teprve připravována (aktuálně se na straně ASZ pracuje na zadávací dokumentaci zakázky na tuto evaluaci).

3.2.1 Vývoj parametrů

Součástí této Průběžné zprávy už může být i vyhodnocení vývoje nastavených parametrů. V roce 2017 bylo v rámci šetření definováno 15 parametrů, v roce 2018 byly přidány tři nové parametry k vyhodnocení dílčího cíle 6, celkem je tedy hodnoceno 18 parametrů. Jak je uvedeno na úvod této kapitoly, parametry měly definovaných 4-5 kategorií (tedy možných odpovědí), přičemž tyto kategorie byly využity pro kvantifikaci odpovědí. Kategoriím byla přiřazena čísla 1 – 4¹², kde kategorie 1 značila ideální stav (schválení dokumentu, odpověď „ano“, „určitě dostačující“ apod.) a byl zjištěn průměr získaných hodnot.

Obecně tedy pokud nastal od roku 2017 pokles hodnoty parametru, jedná se o pozitivní trend a zlepšení situace, v případě růst parametru hodnotí respondenti situaci více negativně.

Graf 37: Hodnoty parametrů v roce 2017, 2018, 2019 a 2020 (kategorie 1 značí ideální stav, čím vyšší číslo, tím horší hodnocení)

Zdroj: Vlastní šetření (N v roce 2017 = 54; N v roce 2018 = 81, N v roce 2019 = 90, N v roce 2020 = 33)

Pozn.: Hvězdičkou jsou označeny parametry, které mají pětibodovou škálu kategorií.

Změna hodnoty parametrů je ve většině minimální, zjišťované hodnoty jsou stabilní, většinou se liší maximálně o několik desetin. Největší pozitivní posun je pravidelně zaznamenáván u MPI a SPSZ, které respondenti označovali stále častěji jako „schválené dokumenty“, s postupem spolupráce v nově přibíraných lokalitách dochází k jejich tvorbě a schvalování. Jedná se o parametry, na které má ASZ v rámci projektu nejvýraznější a také přímý vliv. Parametry, které vykázaly v letošním roce výraznější zlepšení oproti roku 2019, byly ještě „Sdílení potřeb na jednání“ a „Směřování škol k inkluzi“, mírnější zlepšení nastalo také u parametrů „Změna postojů aktérů“ a „Vstupní analýza“.

Naopak pravidelně dochází téměř ve všech letech ke zhoršování parametrů „Činnost ASZ“, „Fungování jednání“, „Realizace MPI“ a „Hodnotící zpráva“. Důvodem k poklesu spokojenosti v těchto oblastech může být vyšší podíl respondentů z lokalit s VDP (kde MPI nemusí vznikat, a proto byla negativně

¹² Resp. 1 – 5 v případě pětibodové škály

hodnocena jeho realizace), vládní nařízení a omezení setkávání, ale i jednotlivé neúspěchy podávaných projektů (což mělo zásadní vliv pro hodnocení Činnosti ASZ a Fungování jednání).

Otevřené komentáře aktérů v jednotlivých letech jsou obdobné, nevykazují větší odchylky (zmiňovány obdobné problémy, stížnosti, bariéry i názory). Nedošlo k plošné razantní změně situace, kterou by bylo možné případné zhoršení vysvětlit.

4 Závěry a doporučení

Hlavní závěry k přínosu projektu

- Sledované parametry, které pokrývají aktivity projektu v obcích, dosahují očekávaných hodnot.
- Hodnoty parametrů jsou v čase stabilní (liší se maximálně o několik desetin bodu).
- Nejvýraznější kladný posun zaznamenaly parametry, na které mají aktivity ASZ přímý vliv – tedy schvalování dokumentů (SPSZ a MPI).
- Strategické dokumenty (SPSZ, MPI) jsou většinou schváleny orgány obce. Oproti minulým šetřením přibýlo respondentů, kteří neuměli fázi přípravy dokumentu vyhodnotit (1/3 respondentů) – což je způsobeno vyšším podílem respondentů z lokalit s VDP, kde tyto dokumenty nevznikají. Od respondentů ale často zaznívá, že jim dokumenty splývají.
- Zapojení obcí do existujících Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání je velmi intenzivní, v mnoha případech se již připravují či realizují aktualizace. Povědomí o tomto dokumentu je vůbec největší ze všech zkoumaných dokumentů.
- Spolupráce na místní úrovni většinou funguje. Pracovní skupiny jsou organizovány v souladu s nastaveným plánem, i když v současné době s menší frekvencí.
- Při hodnocení fungování spolupráce a pracovních skupin hodnotí respondenti zapojení aktérů, diskuze, kvalitu spolupráce a nasazení místních aktérů jako intenzivnější na samotném začátku. Po vytvoření strategických dokumentů či naplánování projektů již intenzita setkávání a zájem aktérů o společnou činnost postupně polevuje. Svůj vliv na tento stav má ale jistě i aktuální pandemie koronaviru, vč. nemožnosti se osobně setkávat.
- Téměř 80 % respondentů označilo Vstupní analýzu jejich lokality jako finalizovanou, její vznik byl ve většině případů bezproblémový. Respondenti jsou často do přípravy Vstupní analýzy zapojeni (sběr dat, rozhovory, dodání podkladů) a proto je jejich povědomí o tomto dokumentu také vysoké.
- Dochází k mírnému poklesu v celkové spokojenosti s činností ASZ – důvodem je menší intenzita spolupráce (po úvodním zapojení všech aktérů se činnost ASZ dále věnuje spíše menšímu počtu – ale zato aktivních – klíčových aktérů, například při přípravě projektů), přesun činnosti do jiných oblastí či pandemie koronaviru. S metodickou podporou ASZ jsou častěji spokojeni zástupci obcí (73 % alespoň částečně spokojených) než zástupci škol (pod 30 %). Komunikace s aktéry mimo obec po vytvoření dokumentů polevuje (resp. se přesunuje do oblasti metodické podpory pro přípravu konkrétních projektů, vzdělávání apod.), což lze pozorovat na nárůstu respondentů, kteří neumí činnost ASZ posoudit (27 % všech respondentů, ovšem výhradně respondenti ze školství či organizací pracujících s dětmi a mládeží). Svůj vliv na zhoršení parametru měl také fakt, že dvě lokality z 11 neuspěly při podávání svého projektu (tedy 18 % respondentů), což se negativně (ač částečně neprávem) odrazilo v hodnocení tohoto parametru.
- Většina respondentů neuvádí žádné konkrétní výtky k činnosti ASZ. Opravdu kritické hlasy zaznívají jen směrem k přípravě projektů, a především při neúspěchu projektu se tak nespokojenost promítá směrem k činnosti ASZ. Za relevantní lze považovat výtky několika

jednotek respondentů, že s nimi ASZ po neúspěchu podávaného projektu nekomunikovala, nesnažila se vysvětlit či opravit chyby, poskytnout zpětnou vazbu apod.

- Stále zůstává v platnosti, že nejčastějšími realizátory projektů jsou obce, za nimi NNO a ve školách se jen velmi málo projektů realizuje v rámci KPSVL. Tomuto rozdělení odpovídá často i tón odpovědi respondentů a informovanost i spokojenost s metodickou podporou ASZ při podávání projektů. Respondenti z řad zástupců měst, kteří projekty realizují nejčastěji, si spolupráci často chválí.
- Příprava projektových žádostí a realizace projektů jsou hodnoceny jako velmi administrativně náročné, školy proto realizují projekty spíše s využitím Šablon nebo MAP.
- Realizace MPI je přibližně polovinou respondentů hodnocena jako (alespoň částečně) úspěšná, třetina respondentů ovšem nemá o plánu žádné informace. Nejvíce negativních ohlasů na realizaci MPI zaznává z řad zástupců škol, zástupci obcí často uvádějí, že plány by byly plněny dle plánu nebýt epidemiologické situace, zavřených škol a omezeného setkávání.
- Hodnocení dostatečnosti finančních prostředků je v čase stabilní, podíl kladných i záporných odpovědí je víceméně vyrovnaný. Někteří aktéři zdůrazňují, že i když jsou finanční prostředky často dostatečné, nejsou vždy správně zacílené.
- Respondenti se shodují na tom, že jsou podnikány kroky ke směřování škol k inkluzivnímu vzdělávání, ale často se různí jejich pohled na úspěch těchto kroků – ten totiž do velké míry závisí na individuálních podmínkách.
- Mezi aktéry přetrvává jistá nedůvěra k inkluzivním opatřením (zmiňován např. negativní vliv na vzdělávání ostatních žáků), často ale uznávají, že jistý pokrok lze pozorovat. Inkluzivní vzdělávání je různými aktéry vnímáno různě – stejné výsledky tak mohou být aktéry zastupujícími jiné instituce vnímány opačně.
- U respondentů z řad zástupců škol souvisí hodnocení se zátěží vládních opatření, která odčerpávala značnou část energie ředitelů i učitelů od inkluze. Často zmiňovaný problém je přerušení mimoškolních aktivit kvůli vládním opatřením – zaznávají obavy, že může dojít ke ztrátě dosavadního pokroku, mj. kvůli nedostatečnému kontaktu s rodiči žáků.
- Parametr hodnotící změnu postojů relevantních aktérů k problematice inkluzivního a kvalitního vzdělávání – i přes nepříznivé podmínky způsobené epidemií – vykázal mírný pokles hodnoty a tedy zlepšení postojů relevantních aktérů k problematice inkluze v obcích.
- Alespoň obecné informace o plánované souhrnné evaluaci dopadu IKV má pouze 15 % respondentů, což je výrazný propad ve srovnání s 35 % o rok dříve. Nejvyšší informovanost je mezi zástupci obcí. Odpovědi respondentů lze opět vysvětlit spíše realitou projektu než jejich neznalostí. Souhrnná evaluace projektu bude zpracována externí společností, aktuálně je v přípravě zadávací dokumentace této evaluace. Příprava evaluace tedy probíhá prozatím pouze v úzkém kruhu pracovníků (především evaluátorů) z ASZ, klíčoví aktéři nebyli prozatím systematicky informováni či zapojeni
- Znalost Hodnotící zprávy o dopadu projektu pro danou lokalitu je ještě menší, pouze 9 % respondentů bylo schopno na otázku odpovědět, ostatní neumí posoudit. Zaznamenaný propad v informovanosti je opět pochopitelný – v lokalitách zařazených do letošního šetření (dle informací z ASZ) evaluační práce ještě nezačaly. Znalost respondentů je tedy spíše povrchní. Příprava evaluačních zpráv v lokalitách nabírá zpoždění. První Hodnotící zprávy lokalit měly být zpracovány již na podzim 2019, reálně jsou první evaluace v lokalitách hotové

až koncem roku 2020. Nejen z pohledu odpovědí aktérů, ale celkově pro naplnění projektových aktivit, je vhodné se na dodržení harmonogramu této aktivity blíže zaměřit, aby byly včas dokončeny všechny výstupy projektu IKV.

Doporučení ve vazbě na závěry

Č.	Název doporučení	Text doporučení	Popis rizik a dopadů v případě nezpracování doporučení	Závěr, ze kterého vychází	Odkaz na kap. závěru
1	Posílit personální kapacity a zlepšit management přípravy Hodnotících zpráv v lokalitách, aby byl dodržen stanovený harmonogram	Na straně realizátora je nutné posílení personálních kapacit pro realizaci evaluací, aby bylo možné dodržet stanovený harmonogram přípravy Hodnotících zpráv v lokalitách. Tento harmonogram počítá s realizací evaluací až do posledních měsíců realizace projektu a nepřipouští tedy již další zpoždění. I z toho důvodu je potřebné zajistit opravdu fungující management této aktivity – podporovat evaluátory v terénu, koordinovat aktivity, operativně reagovat na vzniklé potíže, dbát na dodržení stanovené metodiky evaluace, dohlížet na kvalitu vznikajících Hodnotících zpráv v lokalitách apod. Vznik Hodnotících zpráv v lokalitách musí být naplánován tak, aby bylo možné zpracovat Souhrnnou hodnotící zprávu o dopadu projektu v parametrech stanovených v projektové dokumentaci.	Nízká kvalita výstupů či dokonce nedokončení očekávaných výstupů projektu. Nemožnost zpracování návazných dokumentů tak, jak jsou stanoveny v projektové dokumentaci (z dílčích zpráv v lokalitách vychází Souhrnná hodnotící zpráva o dopadu projektu)	Informovanost klíčových aktérů o přípravě Hodnotících zpráv v jejich lokalitě je na velmi nízké úrovni – což vyplývá z toho, že příprava zpráv v lokalitách je zpožděna. Na podzim roku 2020 (kdy bylo šetření prováděno) byly teprve dokončovány první Hodnotící zprávy ve vybraných lokalitách.	Kap. 3.2

5 Zhodnocení zapracování doporučení z předchozí zprávy

Třetí průběžná zpráva (za rok 2019) neobsahovala žádná doporučení směrem k Agentuře pro sociální začleňování či Řídícímu orgánu OP VVV.

6 Seznam použitých zdrojů a literatury

Seznam použitých zdrojů

- Charta projektu vč. příloh
- Interní podklady k projektu (Místní plány inkluze jednotlivých obcí, Vstupní analýzy jednotlivých obcí, seznamy kontaktů na členy realizačního týmu ad.)
- Části monitorovacích zpráv vč. příloh (ZoR) včetně Průběžné sebehodnotící zpráva č. 4 Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami
- Pokladové materiály a informace z MŠMT, např. k akci KLIMA, Metodika pro vnitřní evaluaci - http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Evaluace/Methodika_pro_vnitri_evaluaci_PO3_IPs_v_erze2.pdf apod.
- Webové stránky ASZ (<http://www.socialni-zaclenovani.cz/>)
- Webové stránky MŠMT (<http://www.msmt.cz/>, <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/vyzvy-op-vvv>, http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Evaluace/Methodika_pro_vnitri_evaluaci_PO3_IPs_v_erze2.pdf)
- Respondenti individuálních rozhovorů (viz kap. 2)

7 Příloha I: Technická zpráva s detailním popisem šetření

Externí příloha.

Příloha I obsahuje podrobný popis realizovaného šetření za účelem shromáždění podkladových informací pro zpracování Průběžné zprávy.

8 Příloha II: Kompletní podklady

Externí příloha – soubor s podkladovými materiály.

9 Příloha III: Dashboard